

České vysoké učení technické v Praze
Thákurova 7, Praha 6

Katedra zdravotního inženýrství , *tel.02/24354403, fax.02/24355405, email:stastny@fsv.cvut.cz*

Vodárenství - balneotechnika

- Všeobecný přehled

Bohumil ŠŤASTNÝ

Přednášky:

■ 3. Vodárenství 1

■ 4. Vodárenství 2 aplikované-

■ 5. Stokování 1

■ 6. Stokování 2

- Léčebné lázeňství
- Komunální lázeňství
- Přírodní koupací vody
- Veřejná akvária
- Vodní slalom
- Průmyslové úpravy

Druhy odpadních vod
Stokové systémy
Odvádění splaškových vod
ČOV

Nakládání se srážkovými vodami
Odvádění srážkových vod
Vliv odpadních vod na recipient

Obsah přednášky

- **Zařazení-základní dělení balneotechniky**
- Trendy a výstavba v ČR
- **Ekonomika provozu**
- Materiál bazénů (povrchová úprava)
- Legislativa
- **Úprava bazénových vod**
- Doplnky
- **Nedostatky při realizaci bazénů**
- **Bakalářské a diplomové práce**
- **Veřejná aquaria**

Multidisciplinární problematika

- Pozemní stavitelství
- Vodohospodářská problematika (20-30%)
- Chemie
- Mikrobiologie
- Vzduchotechnika
- Elektroinstalace
- .....

Dělení balneotechniky (lázeňství)

- Léčebné lázeňství (minerální vody, peloidy, klima)
- Komunální lázeňství (veřejné a privátní bazény)
- Koupací vody (moře, jezera, nádrže, toky, ...)

Léčebné lázeňství

Lázně v České republice

Druhy balených vod

Pitná voda - voda, která vyhovuje požadavkům na pitnou vodu veřejného zásobování (vyhláška 376/2000). RL do 1 g/l.

Sodová voda (vyhláška 335/1997) - nápoj vyrobený z jakékoli pitné vody přidáním CO_2 (obsah nejméně 0,4 hmotnostních %).

Kojenecká voda (vyhláška 292/1997) - nejjakostnější přírodní voda, určená pro přípravu stravy a nápojů kojenců a k trvalému přímému požívání dětmi a dalšími skupinami populace. Zdrojem musí být vhodná podzemní voda stálé kvality, nevyžadující vodárenské úpravy. Celková mineralizace - obsah rozpuštěných látek (dále jen RL) do 1 g/l. Voda nesmí být chlorována, je povoleno zabezpečení ultrafiltrací nebo UV zářením a mírná stabilizace vody CO_2 tak, aby hodnota pH neklesla pod 5,0. Při sycení CO_2 by mělo být na etiketě upozornění, že pro kojence nutno CO_2 varem odstranit.

Stolní voda (vyhláška 292/1997) - přírodní voda z podzemního zdroje. Na rozdíl od kojenecké vody je připuštěn vyšší obsah dusičnanů, i tak jde ale o vodu vyhovující podmínkám pro trvalé a přímé požívání dětmi i jinými rizikovými skupinami populace. Je povolena úprava vody fyzikálními prostředky. RL do 1 g/l. Pokud má tato voda ukazatele jakosti shodné s požadavky na vodu kojeneckou, může být se souhlasem hygienických orgánů označena jako “vhodná pro přípravu kojenecké stravy a nápojů”.

Přírodní minerální voda (vyhláška 292/1997) - podzemní voda, která svým složením a vlastnostmi je vhodná jako nápoj s předpokládanou občasnou konzumací a nevyznačuje se výraznými farmakologickými účinky. Obsahuje obvykle více než 1 g/l rozpuštěných minerálních látek a dalších fyziologicky významných složek

Přírodní léčivá voda (ČSN 86 8000) - voda s vědecky prokázanými léčivými účinky. Měla by být používána jen v příslušných indikacích, na doporučení lékaře a po určitou dobu.

Jiné druhy vod. V poslední době se na trhu objevují i tzv. **vody mineralizované** (neplést s minerálními!), které se vyrábějí z pitné vody umělým obohacením minerály (hlavně NaHCO_3 , KHCO_3 , CaCl_2 , NaCl). Mají charakter nápojů a kvalitou nemohou být srovnávány s přírodními minerálními vodami. Jiným, naopak vítaným rozšířením sortimentu balených vod je výroba stolních vod (Oasa a Horský pramen) obohacených jódem. Takový výrobek nelze již podle zákona nazývat stolní vodou, ale obohacenou potravinou - nápojem (dle vyhlášky 298/1997), přesto ho můžeme mezi balené vody zahrnout. Používaná dávka obohacení (80 mg/l) je významná z hlediska prevence jódového deficitu. Na trhu se mohou objevovat i zvláštní druhy jako elektrickým proudem aktivovaná (tzv. živá a mrtvá) voda, destilovaná a deionizovaná voda atd. Tyto vody nemají charakter vody pitné a nejsou určeny pro vnitřní (dlouhodobé) užívání.

Léčivé bazény, peloidy, zábaly

Komunální lázeňství

- Objekty s krytými bazény
- Objekty s venkovními bazény
- Kombinované objekty s otevřenými a krytými bazény
- Wellness centra, ...
- Aquaparky, vodní parky a ráje
- Vodní atrakce

Komunální lázeňství - umělá koupaliště

- Bazény umělých koupališť jsou umělé nádrže, které jsou využívány veřejností jako koupaliště a dělí se podle vyhlášky MZd 238/2016 Sb. na:
  - a) bazény s teplotou vody do 28 st.C (dále jen "plavecké bazény"),
  - b) bazény s teplotou vody vyšší než 28 st.C ("koupelové bazény"),
  - c) bazény pro kojence a batolata,
  - d) brouzdaliště.

Minulá, současná, budoucí výstavba

- Většina postavených veřejných bazénů pochází ze 70.- 80.let
- Výstavba byla podporována Ministerstvem zdravotnictví, Ministerstvem školství, ČSTV a to nejen finančně, ale i programově.
- Z této doby pochází i většina současných bazénových provozů a používaných předpisů, norem a literárních prací.

Koupací vody

- Koupaliště ve volné přírodě
  - Přírodní
  - Umělá
- Koupací oblasti
- Bio-jezírka

Koupaliště ve volné přírodě

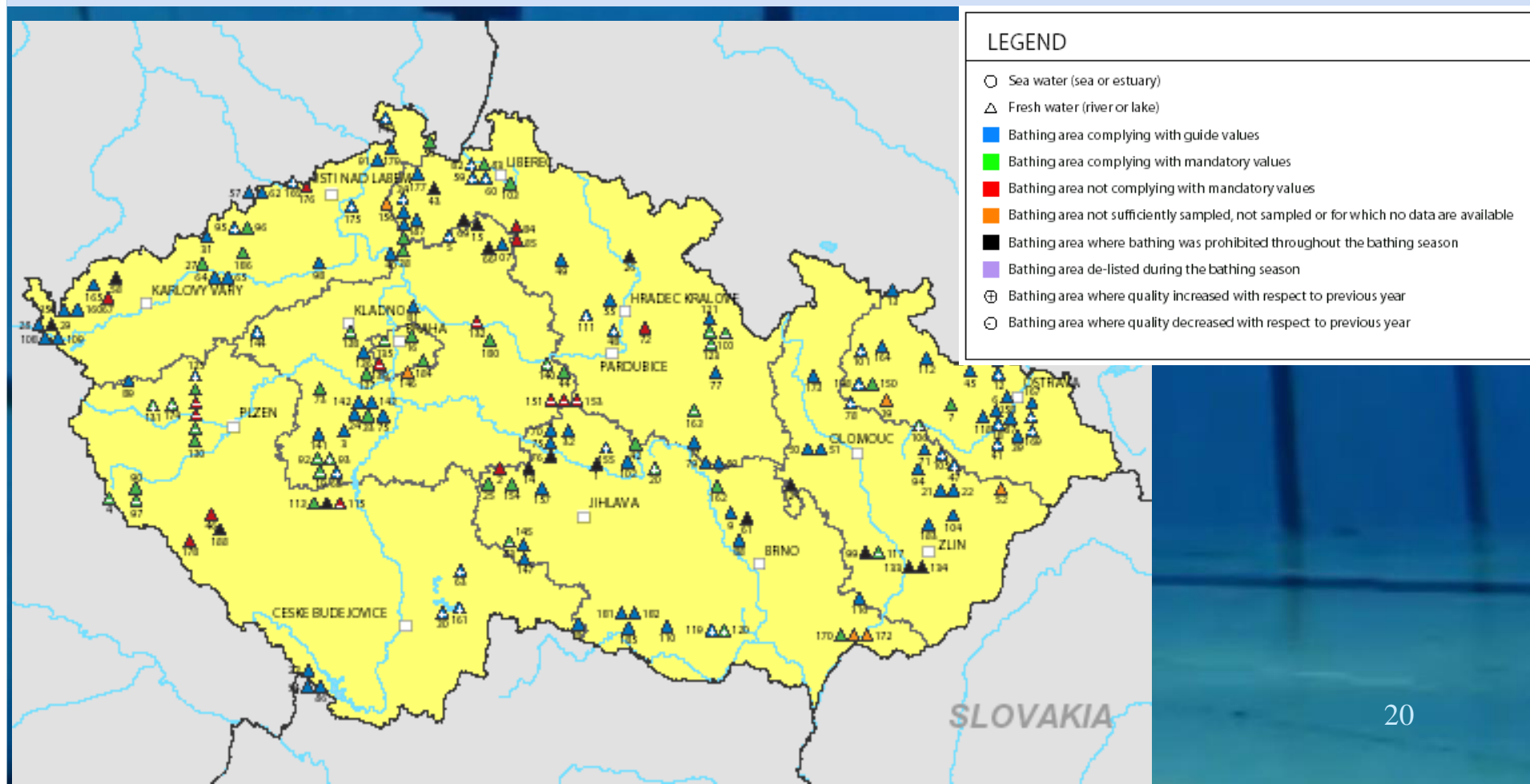
Koupaliště ve volné přírodě jsou rekreační zařízení (tzn. nejen voda, ale i zázemí na břehu) provozovaná ve smyslu zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a vyhlášky č. 135/2004 Sb. Provozovatel koupaliště ve volné přírodě je povinen sledovat jakost vody v předepsaném rozsahu a výsledky těchto analýz předkládat místně příslušné KHS. V letech 2004 a 2005 bylo součástí zprávy pro Evropskou komisi (EK) 48 koupališť ve volné přírodě, v roce 2006 pak 56. Ve skutečnosti je koupališť ve volné přírodě u nás více (okolo 130), ale ne všechna jsou do zprávy zařazena, protože mezi ně spadají i lokality, na které se evropská směrnice přímo nevztahuje (např. některé venkovní bazény a podobné lokality).

- Přírodní
- Umělá

Koupací oblasti

Koupací oblasti jsou definovány v zákoně č. 254/2001 Sb. a jejich seznam a vymezení jsou určeny vyhláškou č. 159/2003 Sb., ve znění vyhlášky č. 168/2006 Sb. Nyní je v ČR 132 koupacích oblastí. Koupací oblasti nemají provozovatele, ale jsou využívány ke koupání větším počtem osob. Povinnost provádění kontroly jakosti vody na koupacích oblastech spadá do kompetence krajských hygienických stanic (KHS) a rozsah a četnost kontrol je dána vyhláškou č. 135/2004 Sb.

Biojezírka

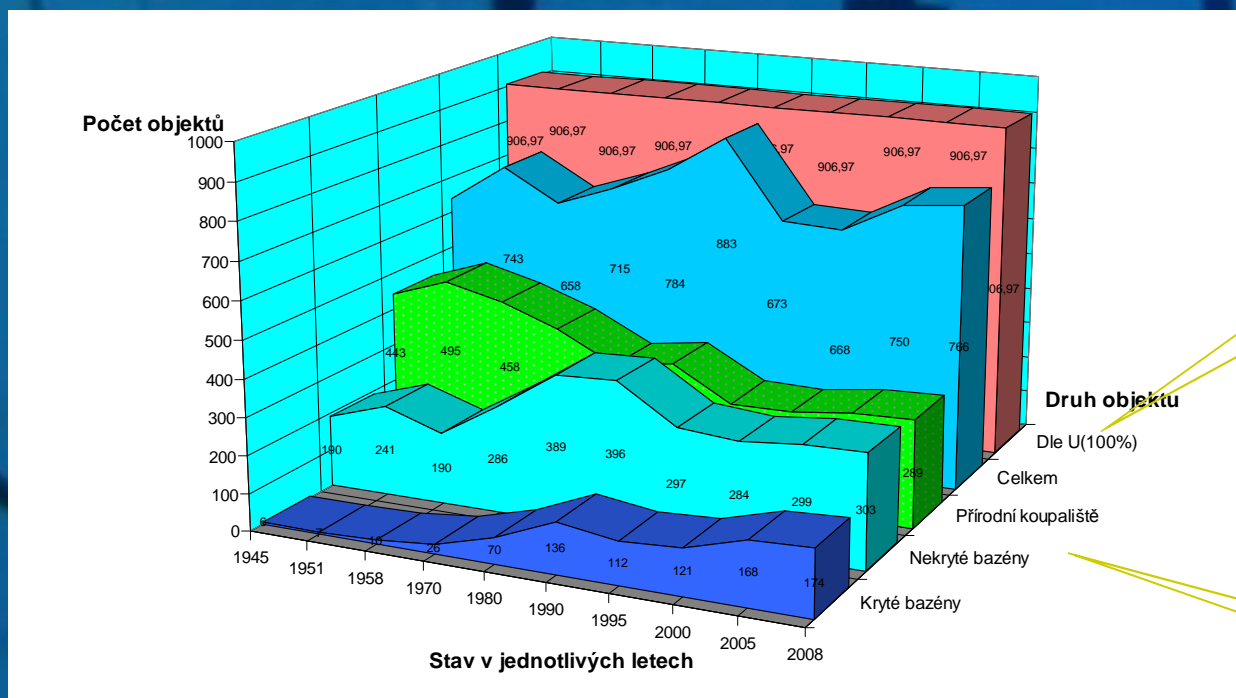
Tyto přírodní koupaliště se budují na principu biologického samočištění vody. Podstatou je vytvoření přirozeného vodního biotopu s vyrovnaným koloběhem živin.

Je zde vyloučena chemická úprava vody taková jako u umělých koupališť.

Je tvořeno dvěma zónami – rostlinnou, osázenou vodní flórou starající se o biologickou rovnováhu ve vodě, a koupací, v níž je možno plavat.

PŘEHLED VÝSTAVBY BAZÉNŮ A KOUPALIŠŤ V ČR

Patrný snižující
stav PK

Nárůst KB a NB

USMĚRNĚNÁ VÝSTAVBA

KB

USMĚRNĚNÁ VÝSTAVBA

NB

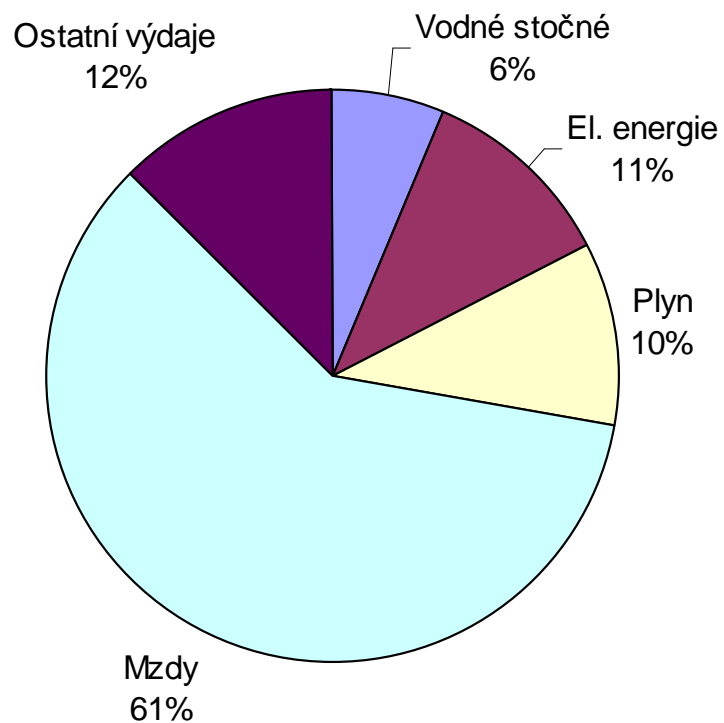
MĚSTA:

- DO 5000 OBYVATEL
- 5000 - 10000 OBYVATEL
- 10000 - 20000 OBYVATEL
- 20000 - 50000 OBYVATEL
- 50000 - 100000 OBYVATEL
- 100000 - 500000 OBYVATEL
- NAD 500000 OBYVATEL

PROCENTUÁLNÍ VÝDAJE U KB

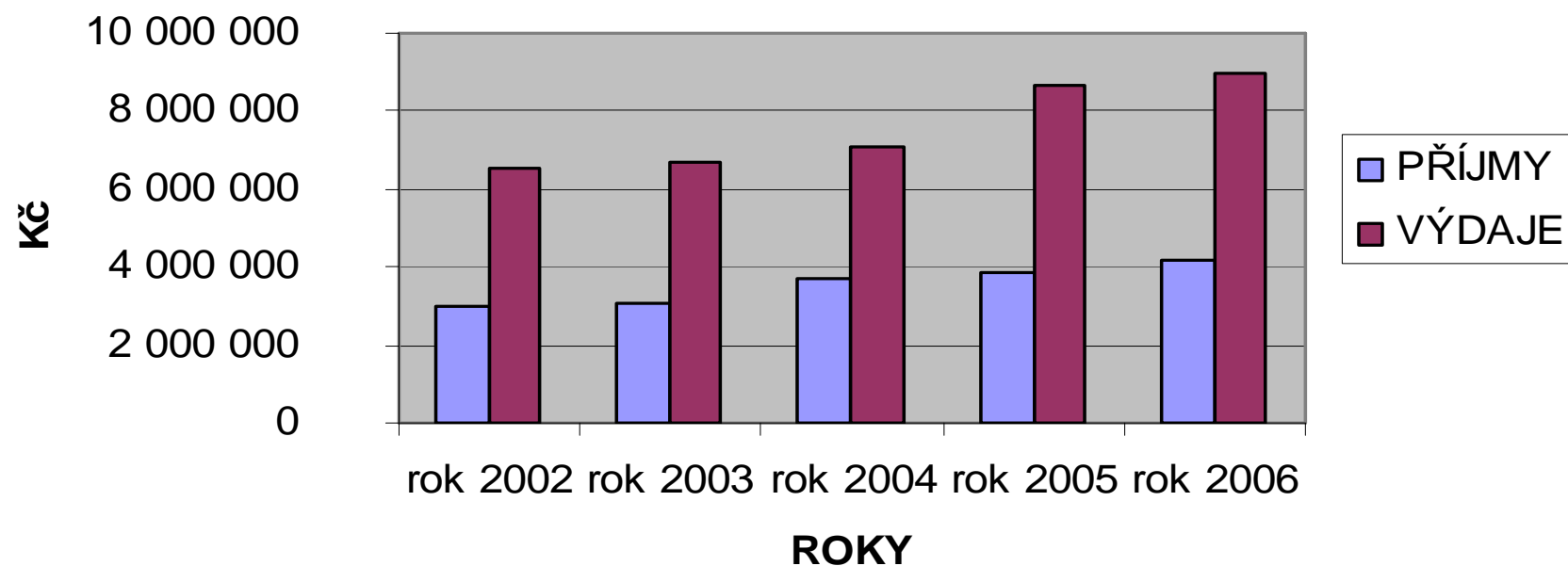
Procentuální náklady

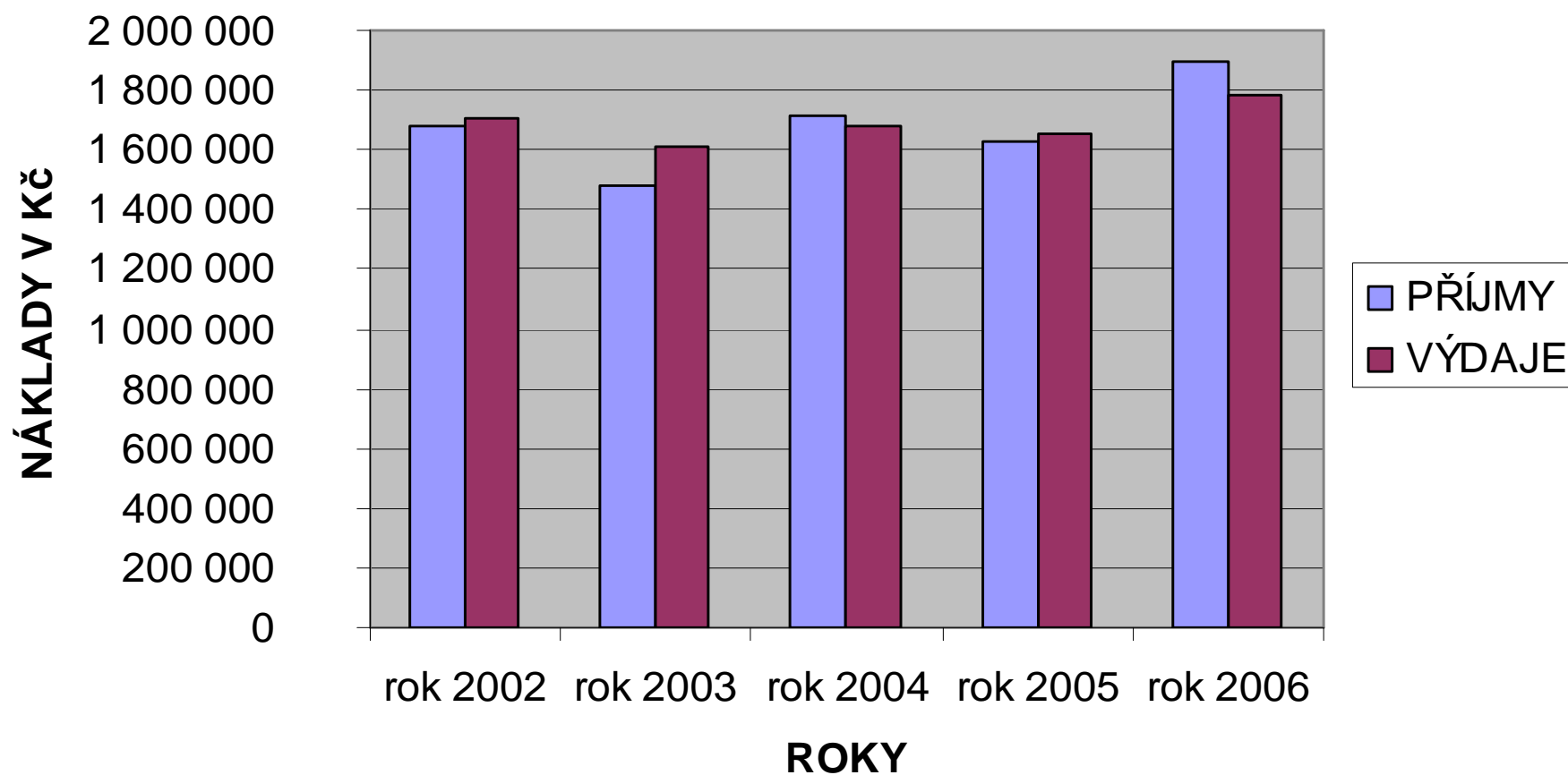
PŘÍJMY A VÝDAJE U KB

**Příjmy a výdaje u KB o velikosti cca 300 m²
vodní plochy za období 2002 - 2006**

PŘÍJMY A VÝDAJE U NB

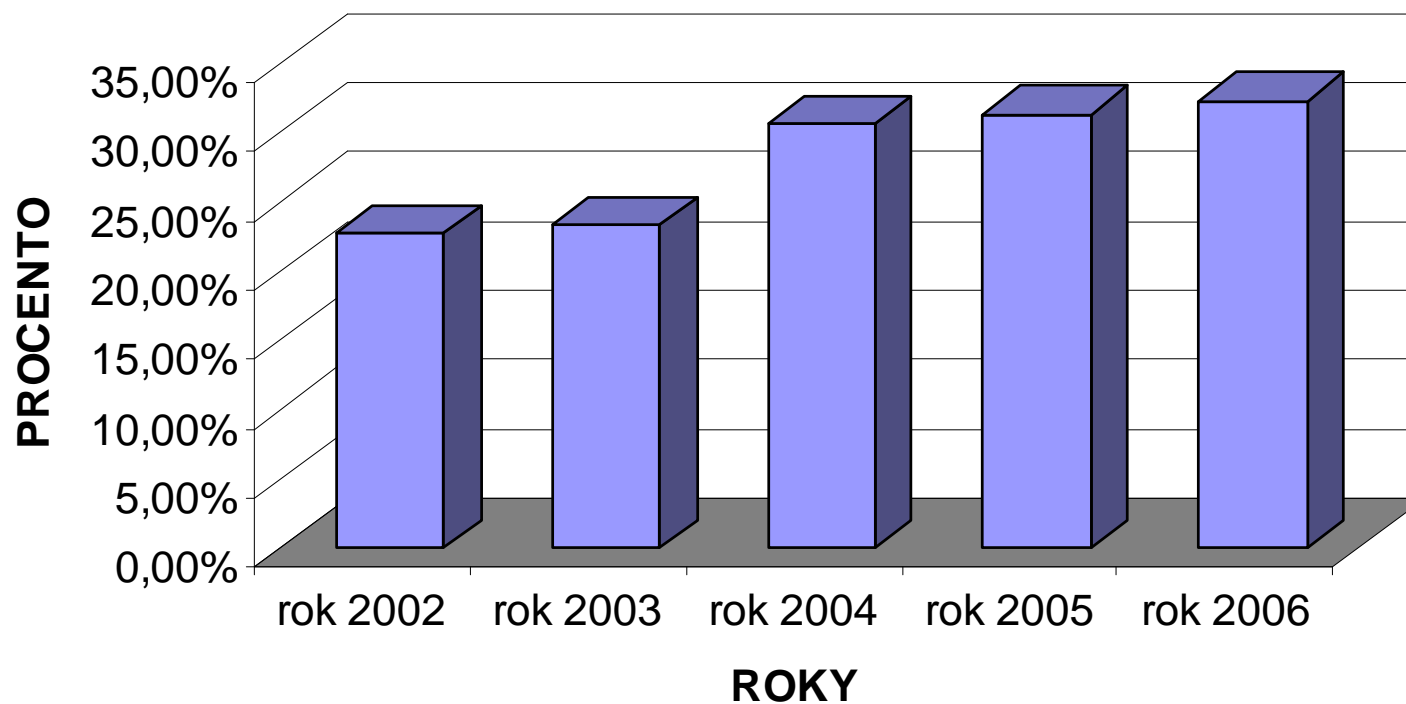
Příjmy a výdaje za období 2002 -2006

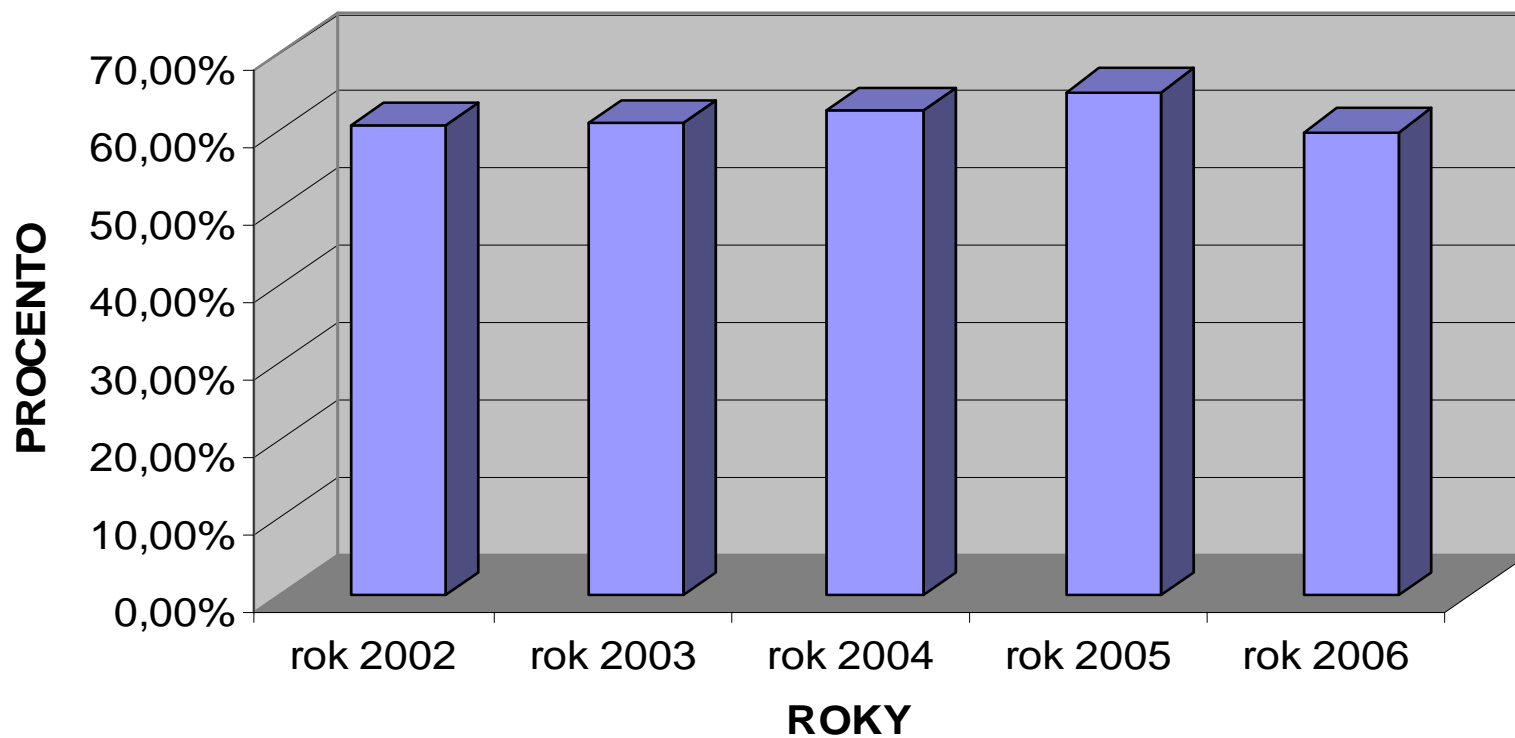
VYUŽITELNOST KB

PROCENTO VYUŽITELNOSTI KB

VYUŽITELNOST U NB

PROCENTO VYUŽITELNOSTI NB

Plavecké bazény, aquaparky

43

3

1

2

Betonové

Foliové

Nerezové

Laminátové

Polypropylénové

Hotelové bazény

70

33

23

59

Betonové

Foliové

Nerezové

Laminátové

Polypropylénové

Rodinné bazény

4830

1370

870

330

18

Betonové

Foliové

Nerezové

Laminátové

Polypropylénové

Návrh balnetotechnického provozu

Závazné předpisy, normy a vyhlášky

Zákony

- § Zákon č. 244/92 Sb O posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů
- § **Zákon č. 254/2001 Sb.Vodní zákon a navazující prováděcí vyhlášky**
- § **Zákon č. 50/76 Sb. Stavební zákon, ve znění Zák. č. 109/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů**
- § **Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví o změně některých souvisejících zákonů**
- § Zákon č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon)
- § Zákon ČNR č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství ve znění zákona ČNR č. 49/1982 Sb. a zákona ČNR č. 425/1990 Sb.
- § Zákon č. 17/1993 Sb., o životním prostředí
- § Zákon ČNR o české inspekci životního prostředí č. 282/1991 Sb.
- § Zákon o státním odborném dozoru na bezpečnostní práce č, 174/1968 Sb., ve znění zák. č. 575/1990 Sb. a zák. č. 159/1992 Sb.
- § Zákon č. 197/1998 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) znění zák. č. 91/95) a prováděcí vyhláška MV ČR č. 21/96 Sb.
- § Úplné znění občanského zákoníka č. 47/1992 Sb.
- § Úplné znění zákona č. 86/1992 Sb., o péči o zdraví lidu s působností pro ČR

Vyhlášky

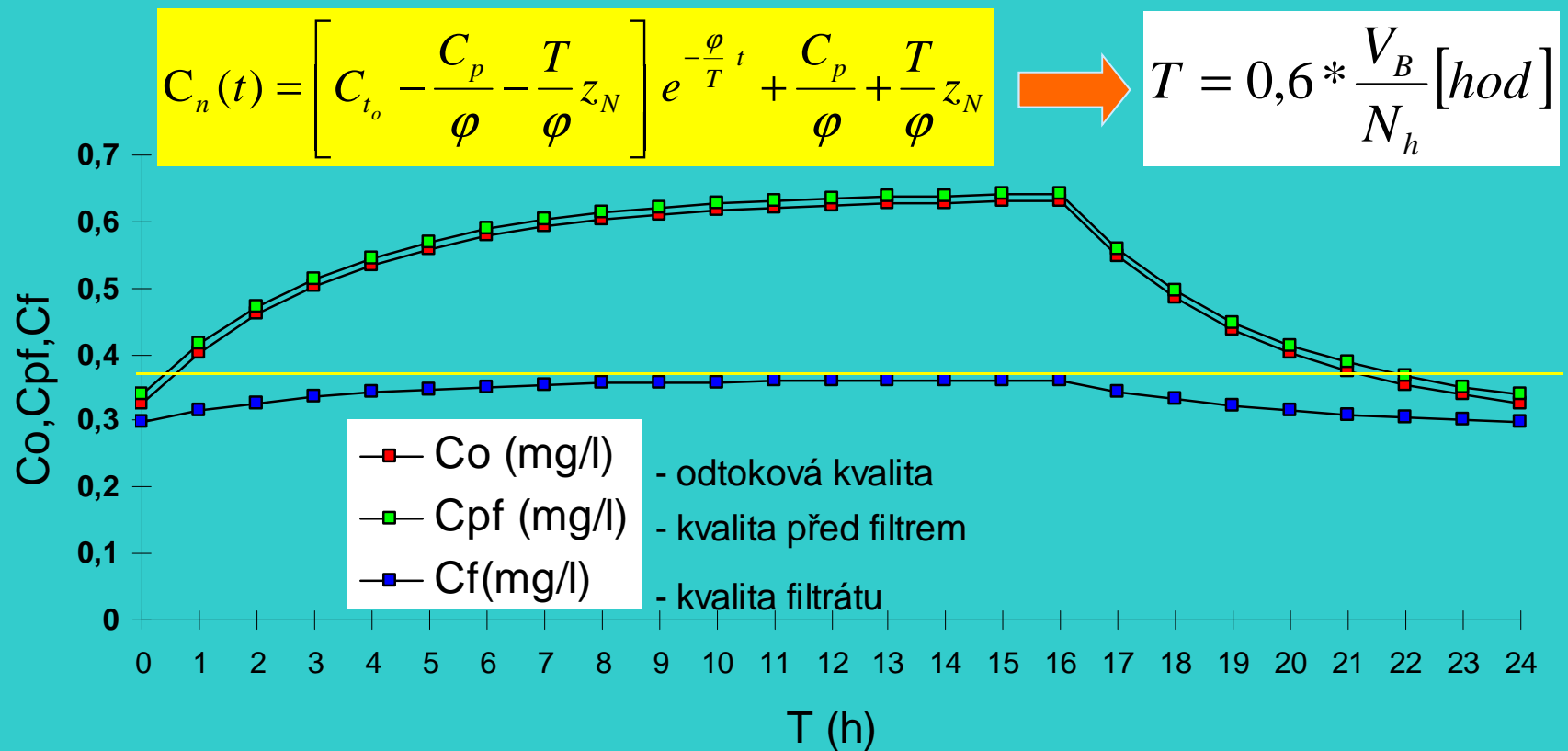
- Vyhláška č. 135/2004 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity venkovních hracích ploch
- **Vyhláška č. 174/1994 Sb., kterou se stanoví obecně technické požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s mezenou schopností pohybu a orientace.**
- Vyhláška č. 136/2000 Sb., kterou se stanoví požadavky na pitnou vodu a rozsah a četnost její kontroly.
- Vyhláška č.131/1998 Sb.O územně plán. Podkladech a územně plán. Dokumentaci
- Vyhláška č.132/1998 Sb., kterou se provádí některá ustanovení Stavebního zákona
- Vyhláška č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu.
- Vyhláška č. 37/2001 Sb.O hygienických požadavcích na výrobky přicházející do přímého styku s vodou a na úpravu vody
- Vyhláška MLVH ČR č. 185/1988 Sb., o veřejných vodovodech a veřejných kanalizacích
- Vyhláška ČÚBP, kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení č. 48/1982 Sb., ve znění vyhl. č. 324/1990 Sb., č. 207/1991 Sb.

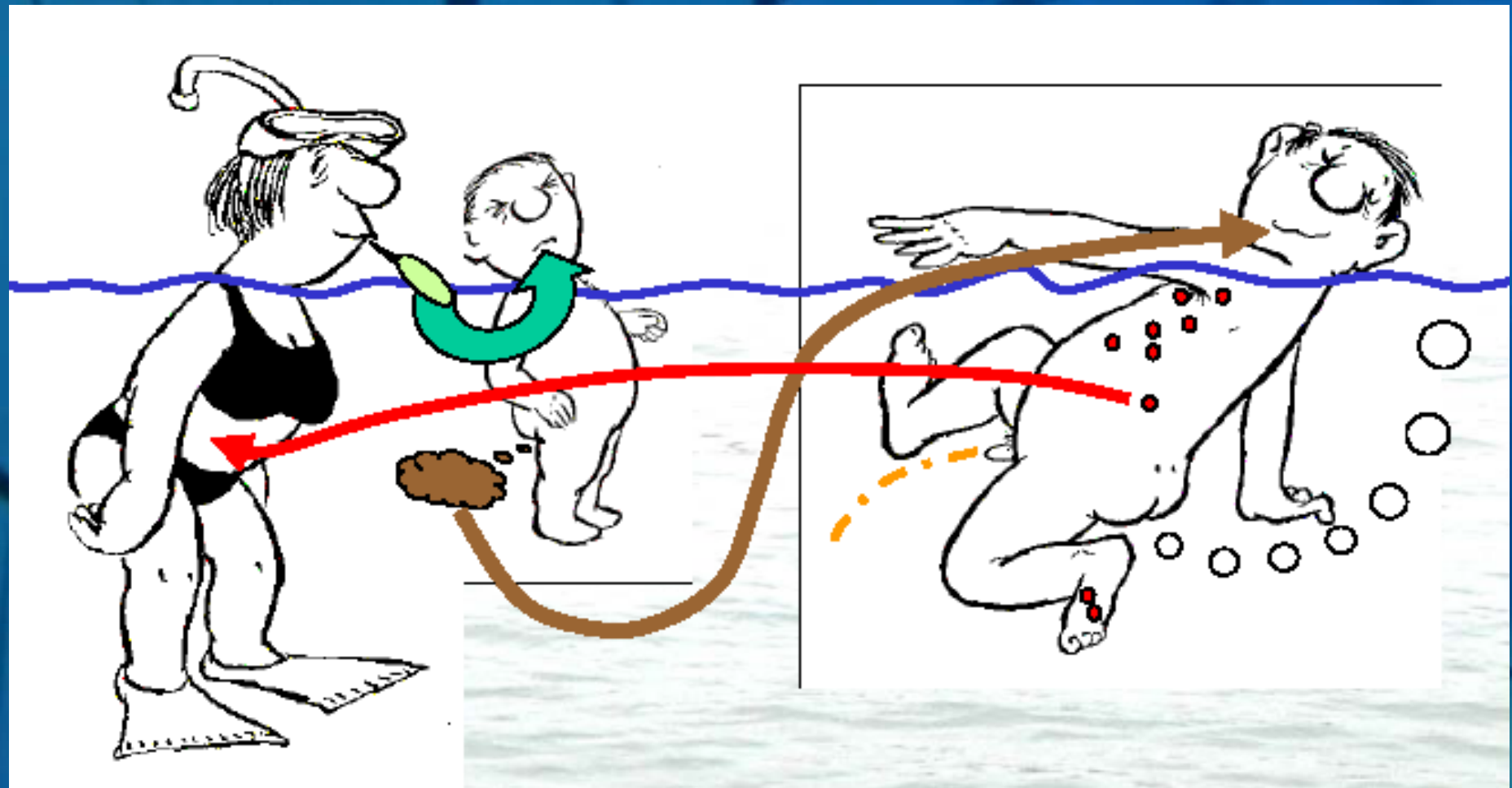

TEORIE NÁVRHU ÚPRAVY BAZÉNOVÉ VODY

- Z_N - znečištění od navařtěníků
- φ - hydraulický faktor
- chlorační faktor
- C_f - kvalita filtrátu

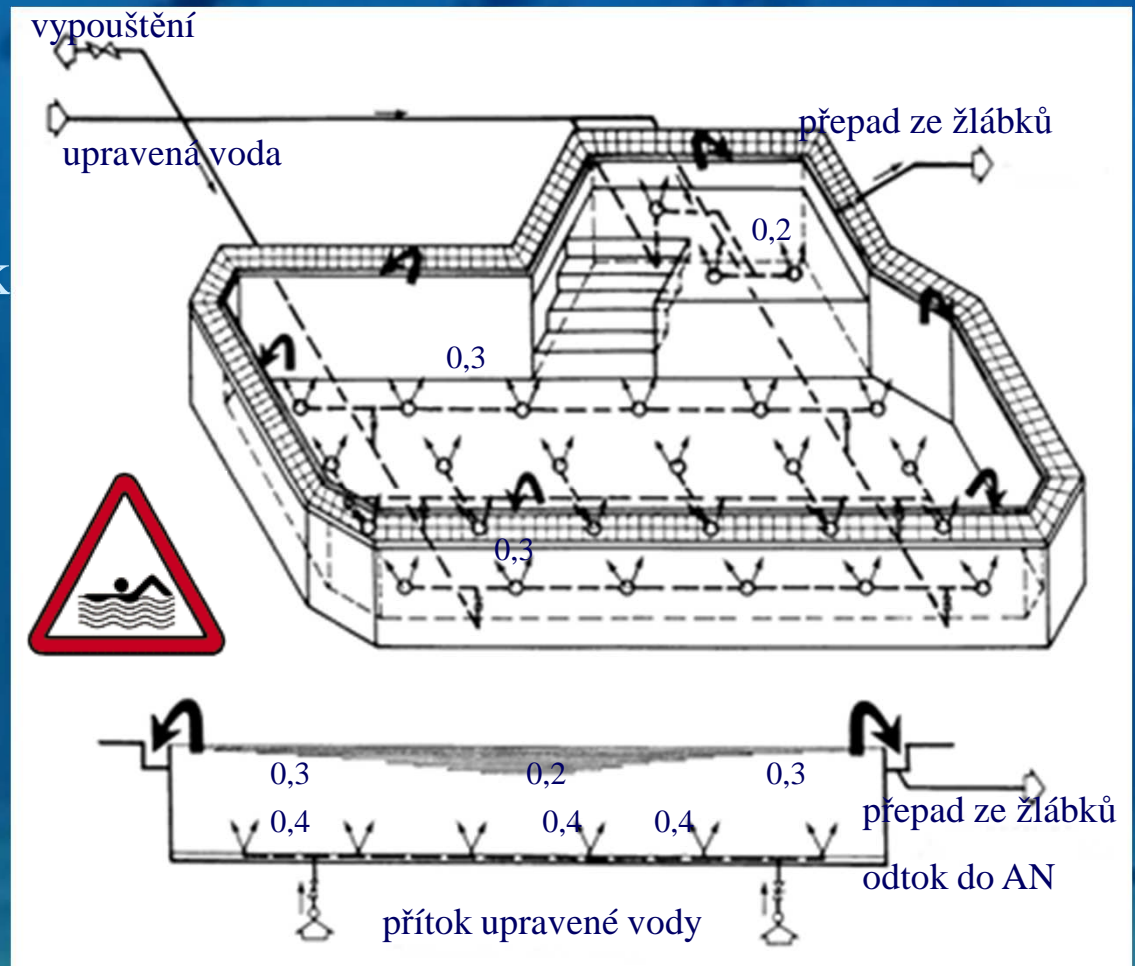

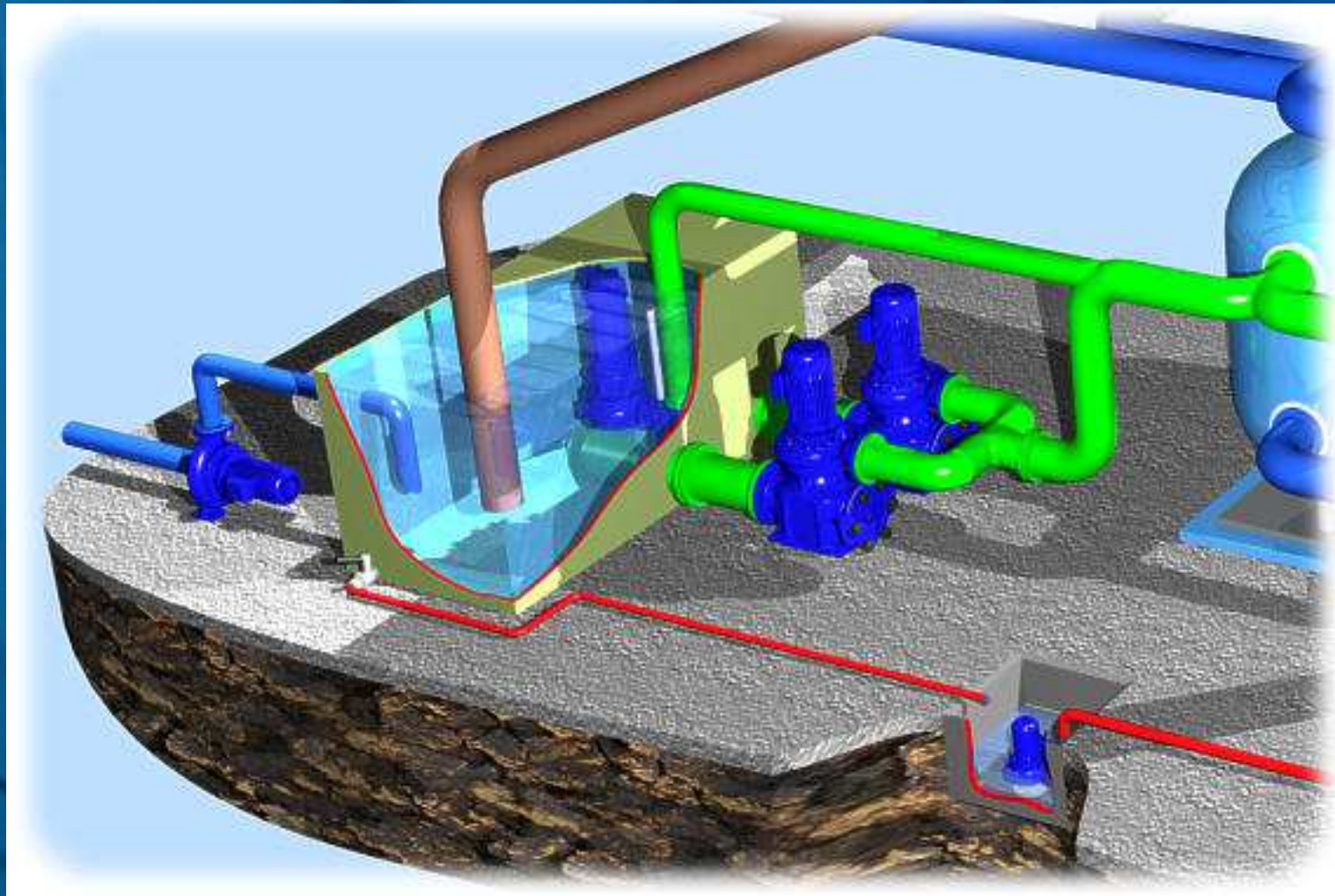

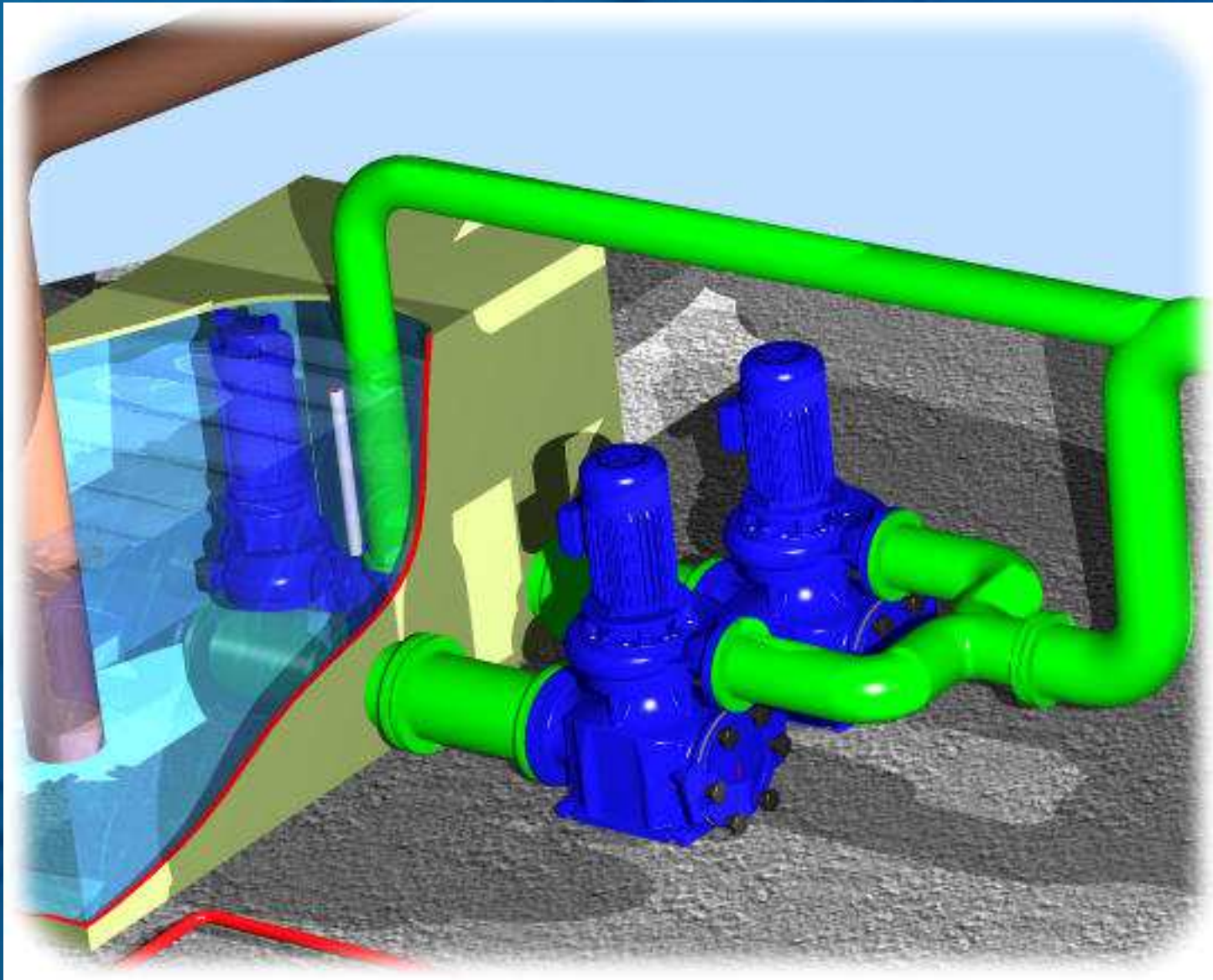
Návrh bazénové vany

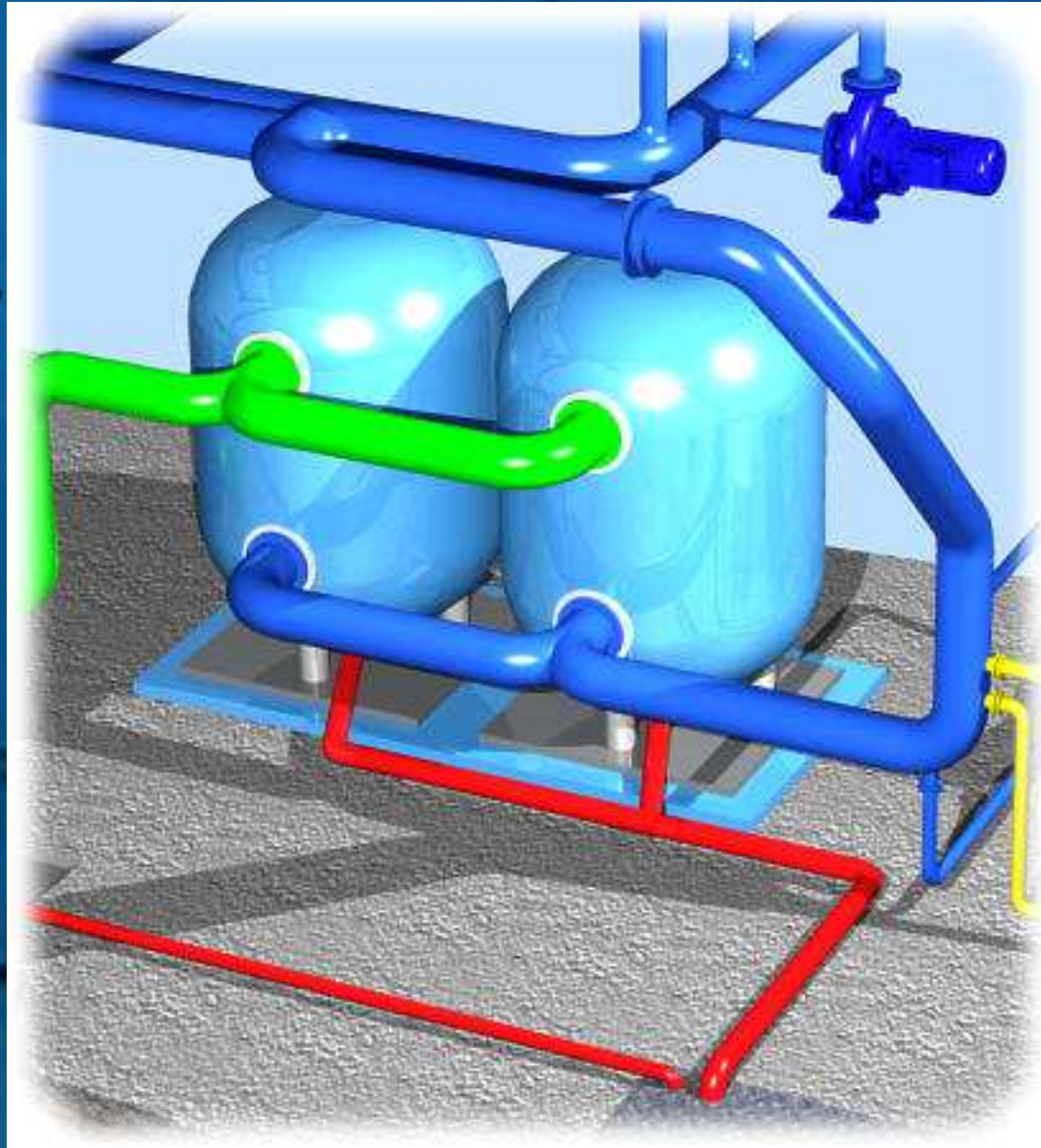
- způsob výměny vody
- umístění vtokových trysek
- počet vtokových trysek
- odtokové poměry
- tvar nádrže
- teoretická doba zdržení
- filtrace

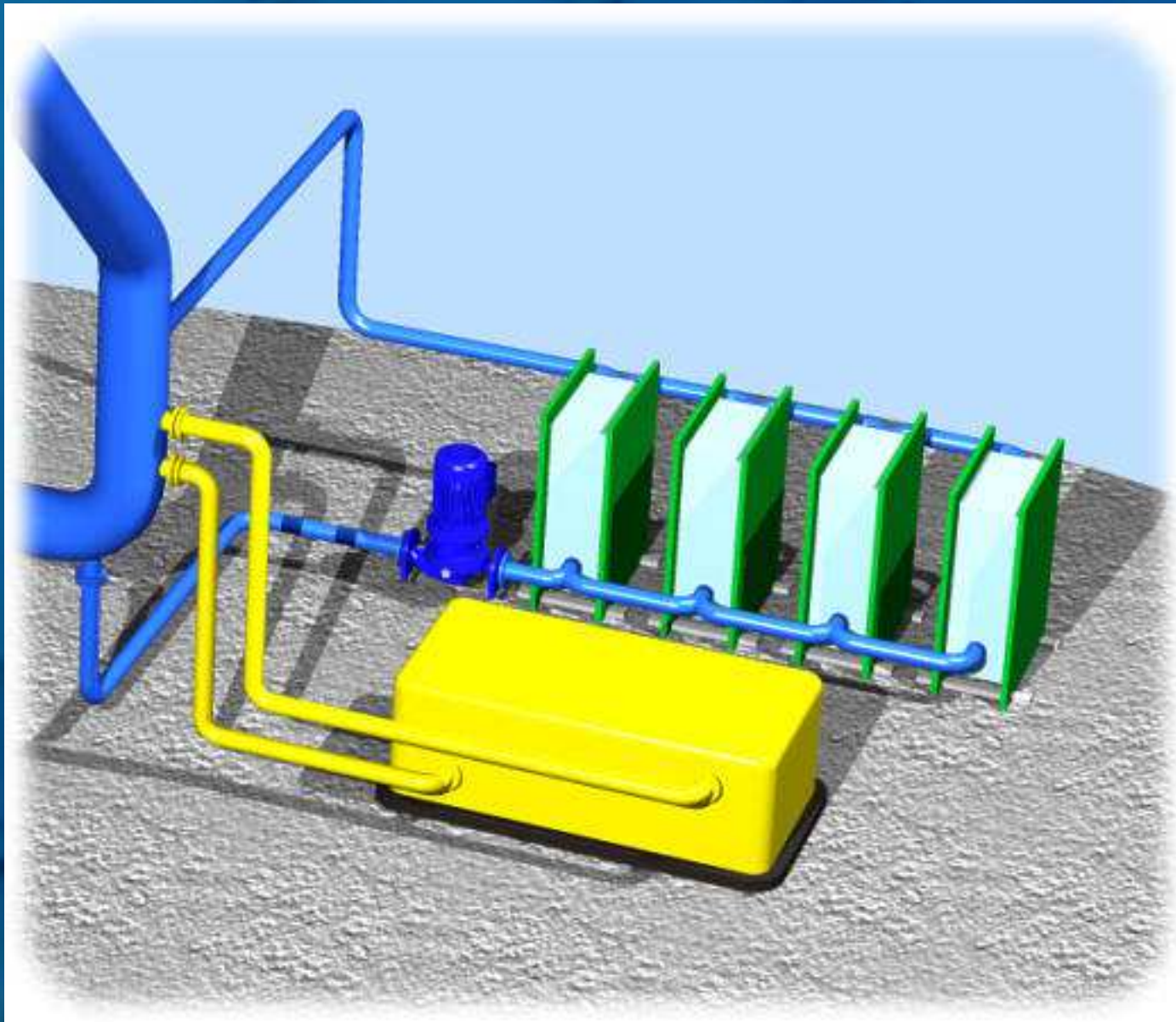

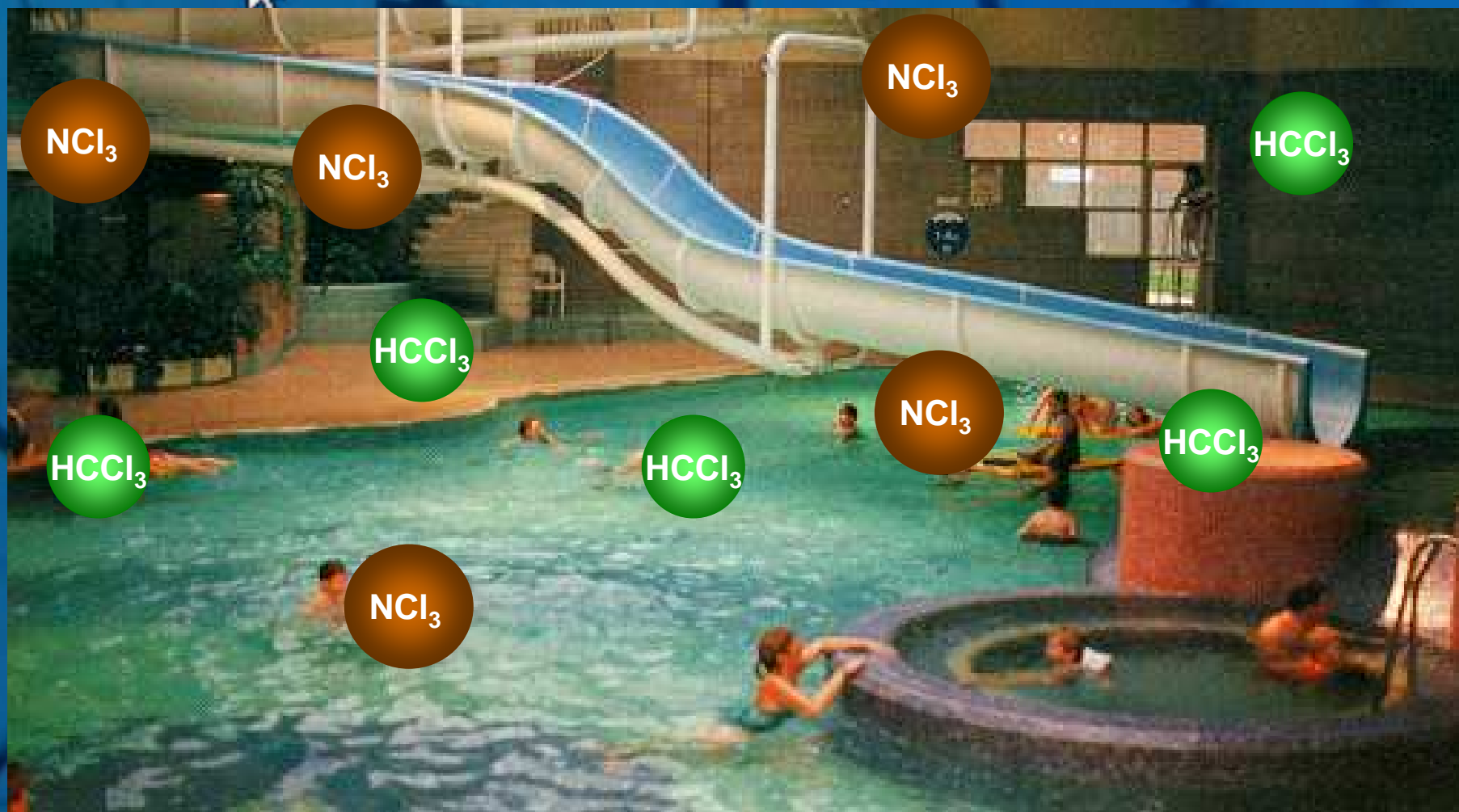

SNIŽOVÁNÍ VÁZANÉHO CHLORU

Návrh dávkovacích čerpadel-vady

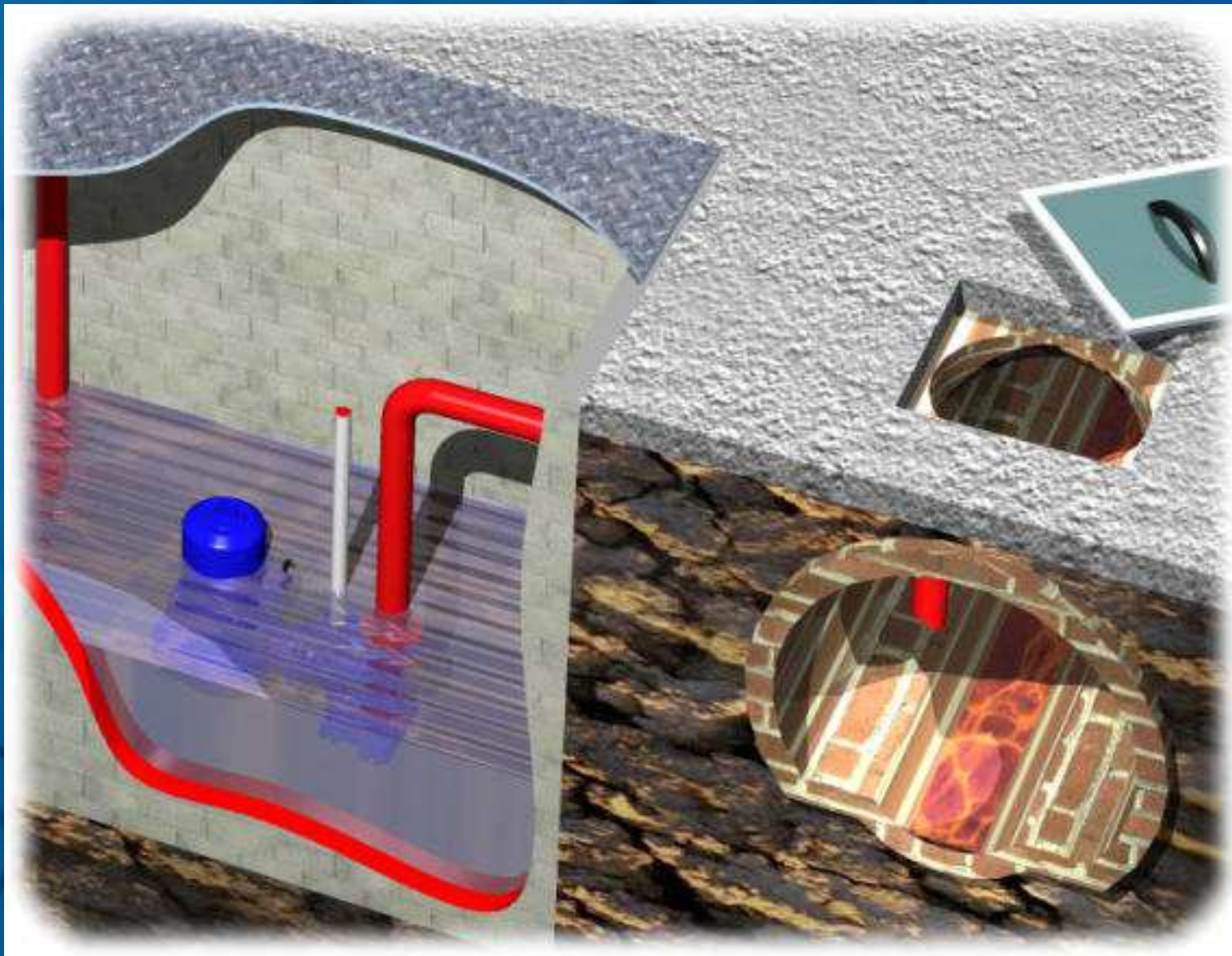

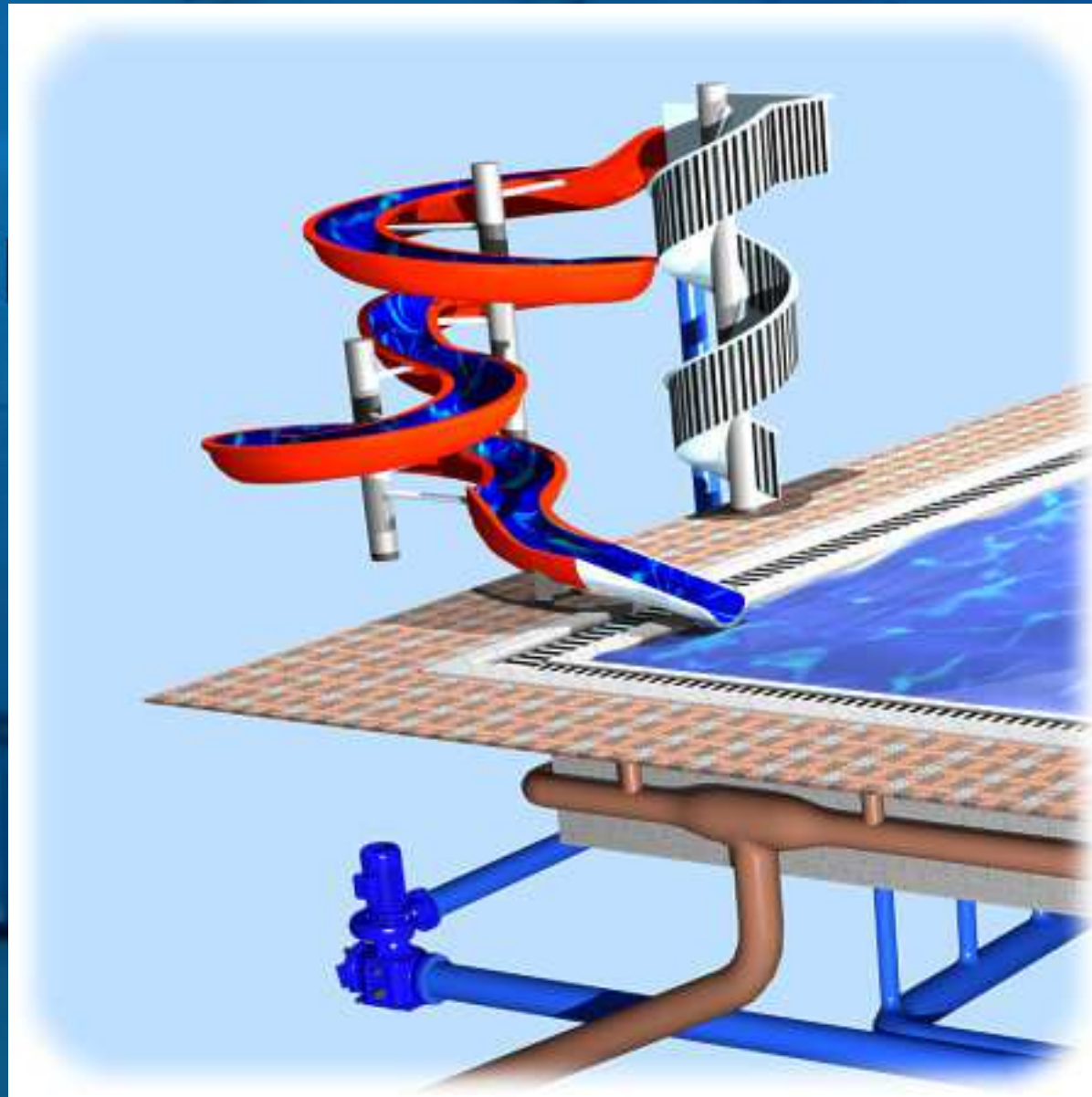

Návrh trubicích rozvodů

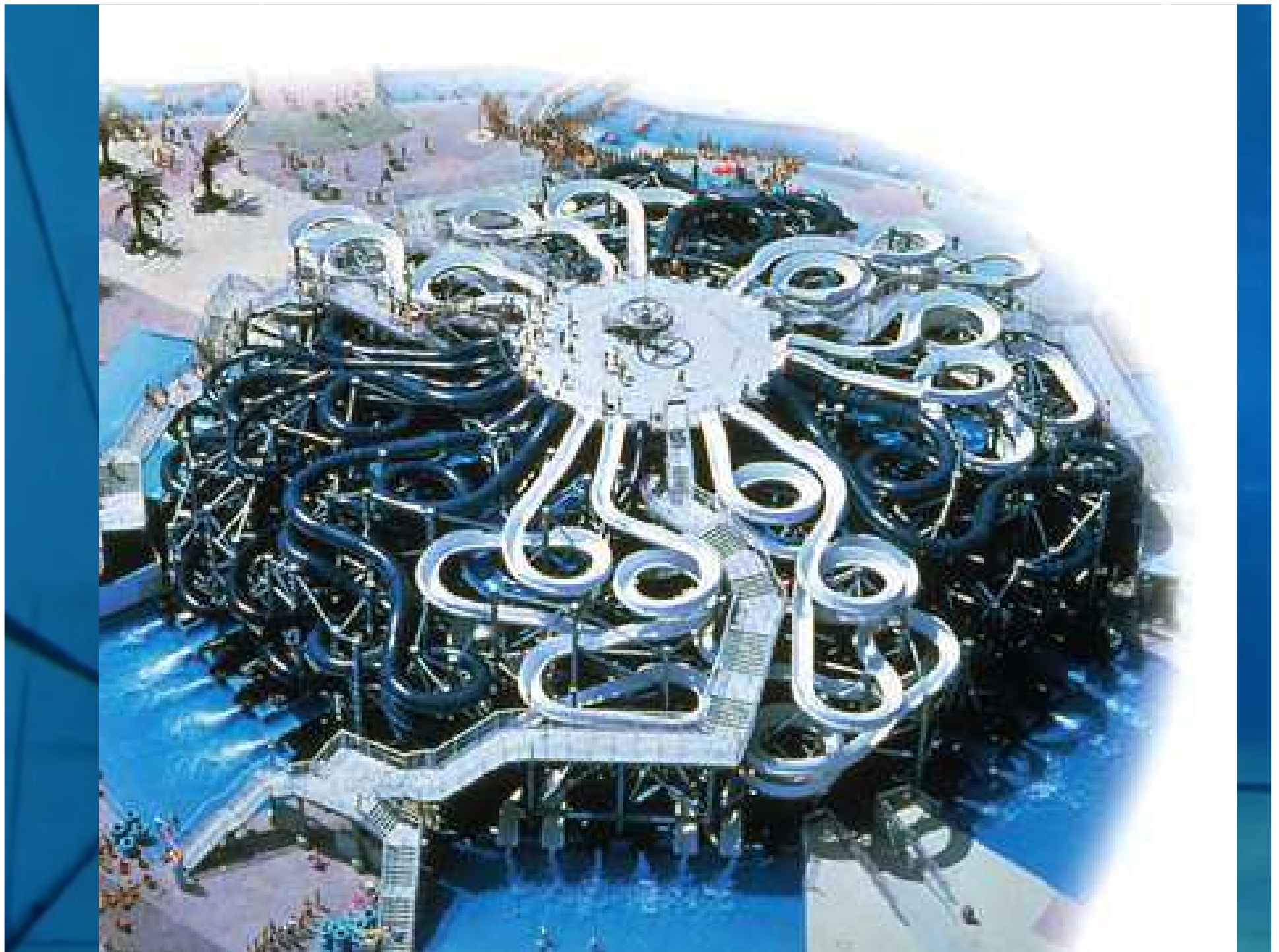

Druhy atrakcí

- Tobogány
- Vlnobití
- Surfování
- Divoká voda
- Vodní hrátky
- U-rampa
- Vodní splav
- Podvodní osvětlení
- Vodní hříbek
- Podvodní hudba
- Vzduchový rošt
- Vodní chrlič
- Vodní dělo
- Masážní atrakce

VEREJNA AQUARIA-ZOO

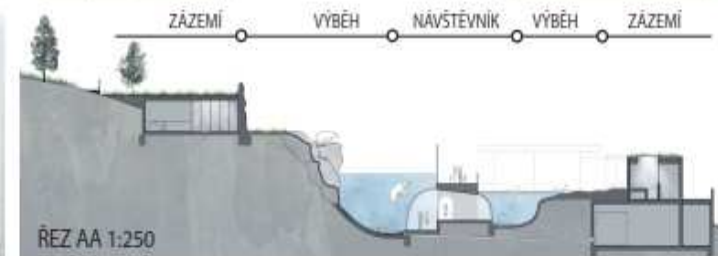
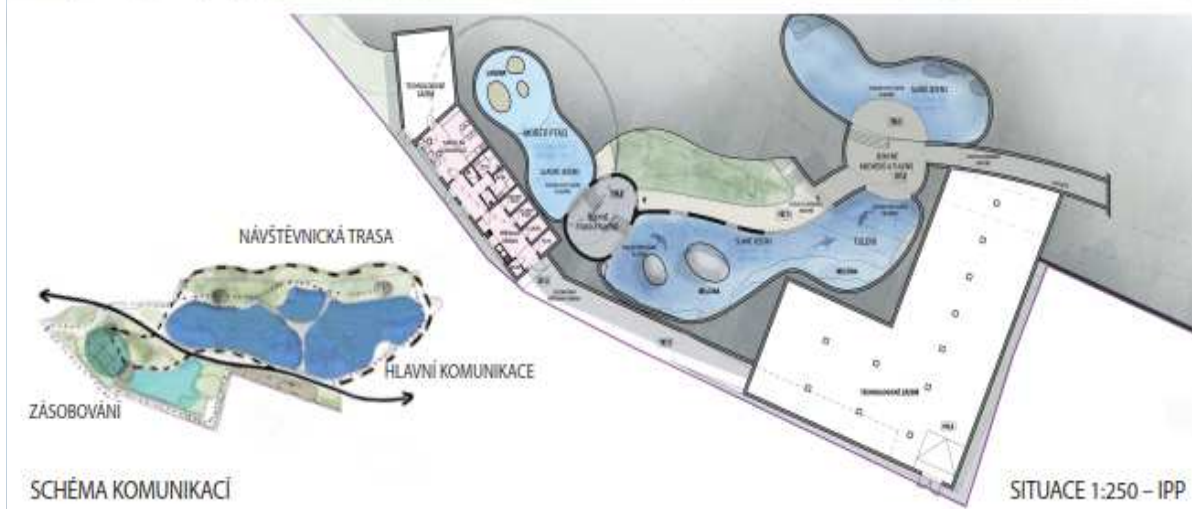

VODNÍ PLOCHA TULEŇŮ A VOLIÉRA MOŘSKÝCH PTÁKŮ

JESKYNĚ POD HLADINOU LEDNÍCH MEDVĚDŮ A TULEŇŮ

REZ 1:100 - JESKYNĚ I - MEZI VOLIÉROU A TULENÍ

REZ 1:100 - JESKYNĚ II - MEZI TULENÍ A LEDNÍMI MEDVĚDŮ

REZ 1:100 - VYHLÍDKA DO SEVERNÍHO SVAHU LEDNÍCH MEDVĚDŮ

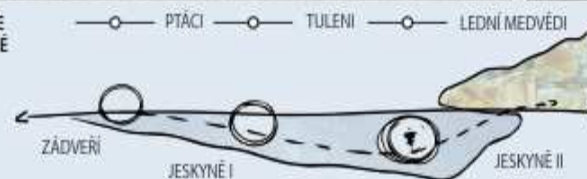
EXPOZICE TULEŇŮ A MOŘSKÝCH PTÁKŮ

Krajina severského pobřeží

JESKYNĚ LEDNÍCH MEDVĚDŮ A TULEŇŮ

Návštěvnícká cesta „Pod hladinu“

DRAMATURGIE
NÁVŠTĚVNICKÉ
TRASY

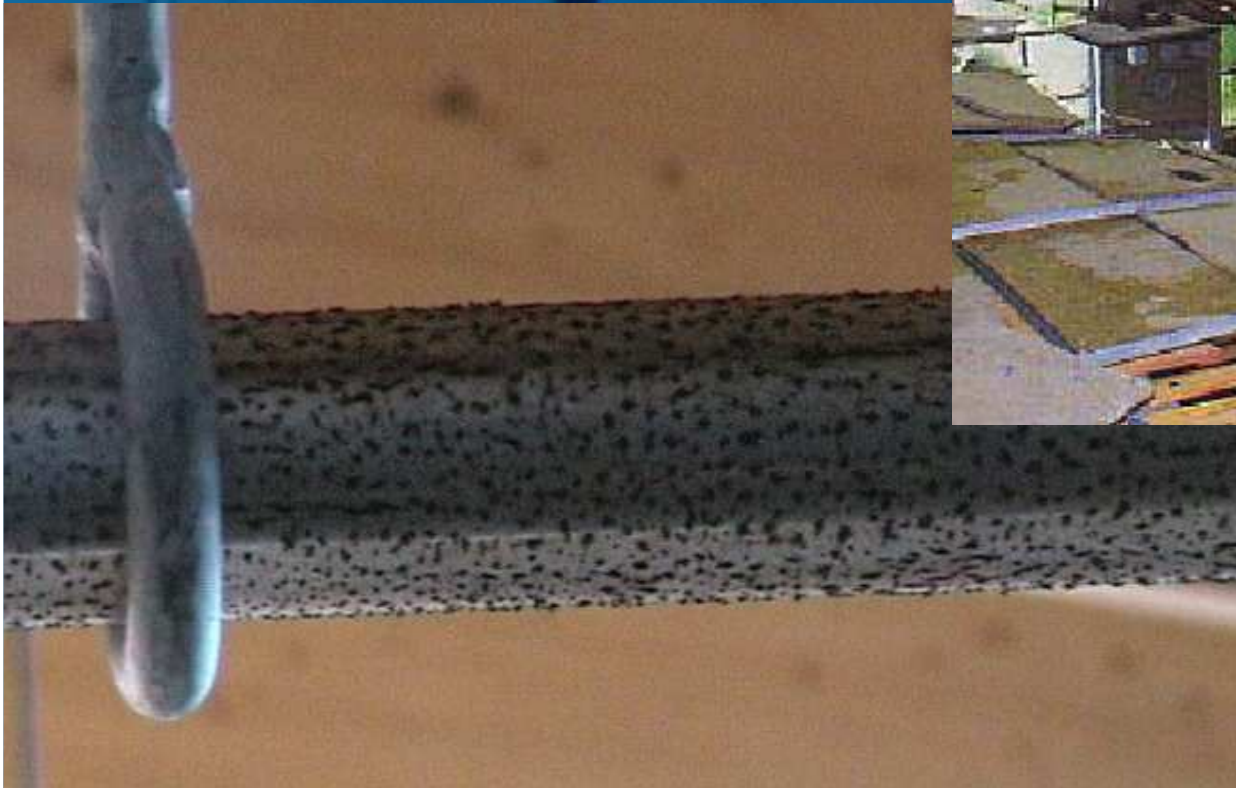

Vady a nedostatky

-
1. Projektová příprava
  2. Výstavba bazénu
  3. Provozování bazénu

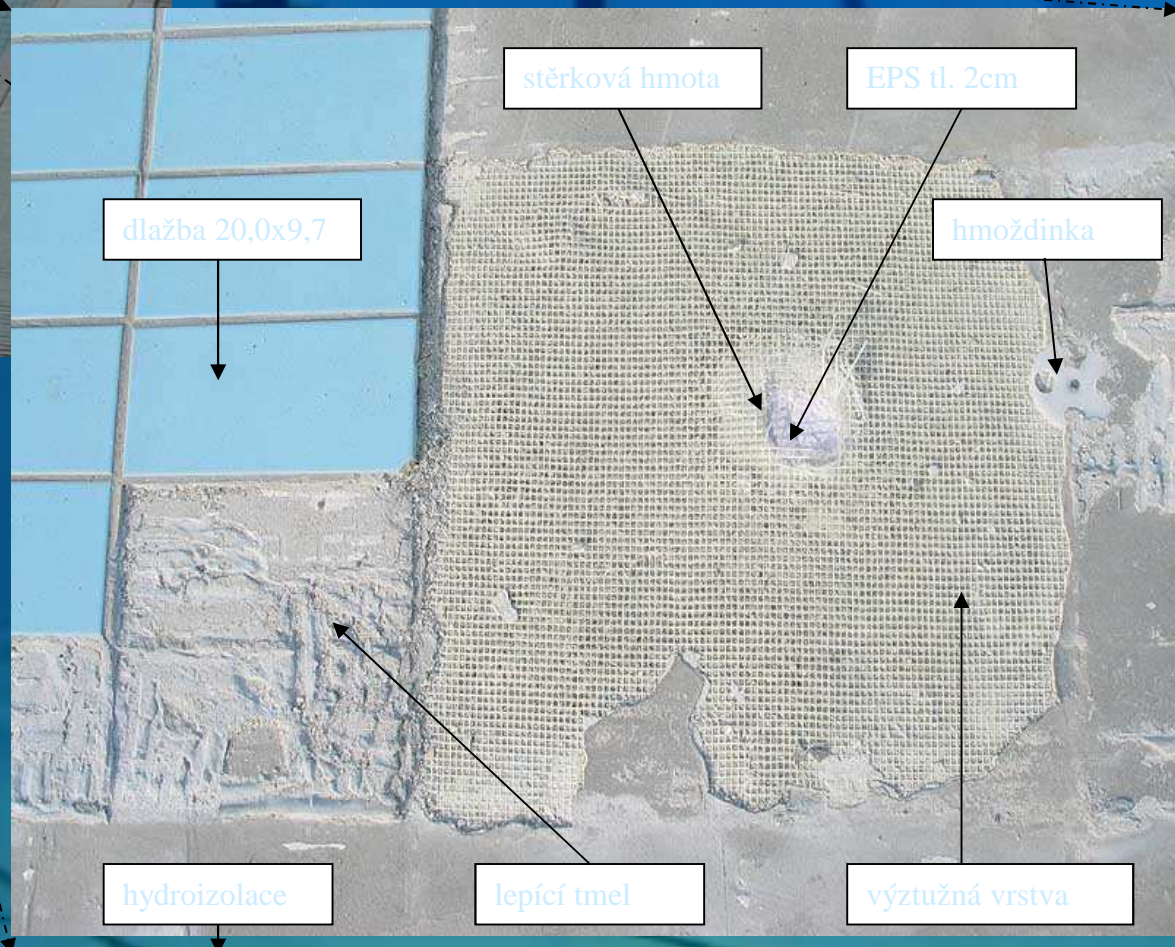

- návrh nevhodných materiálů

- neznalost specifické problematiky návrhu bazénu

- špatná nebo žádná koordinace mezi odbornostmi

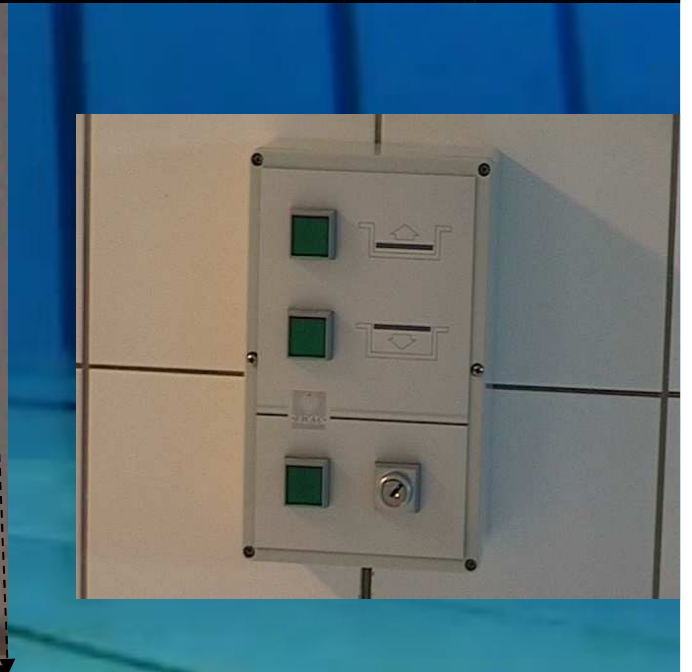
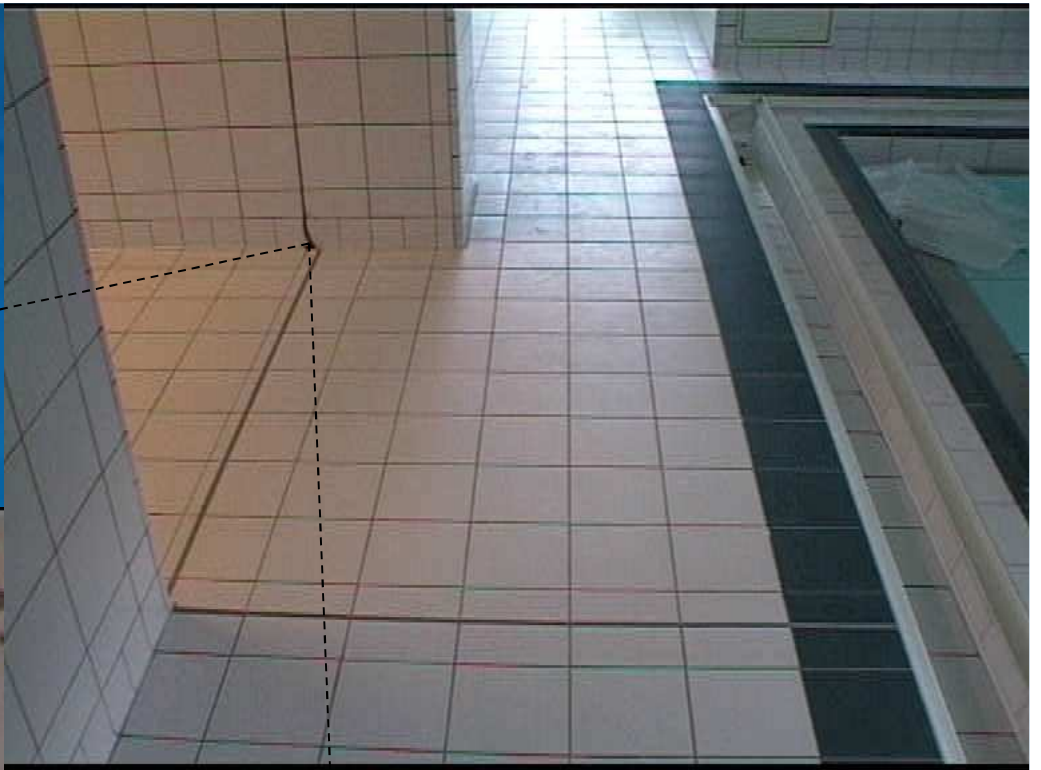
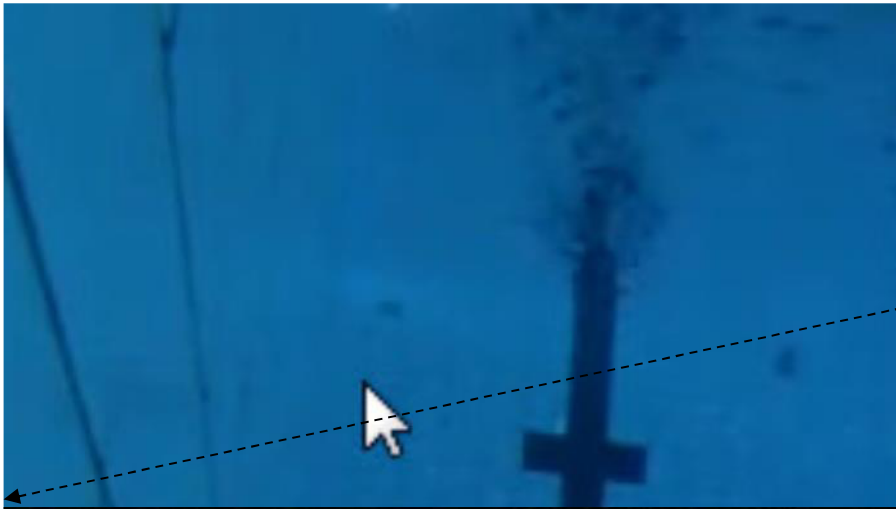

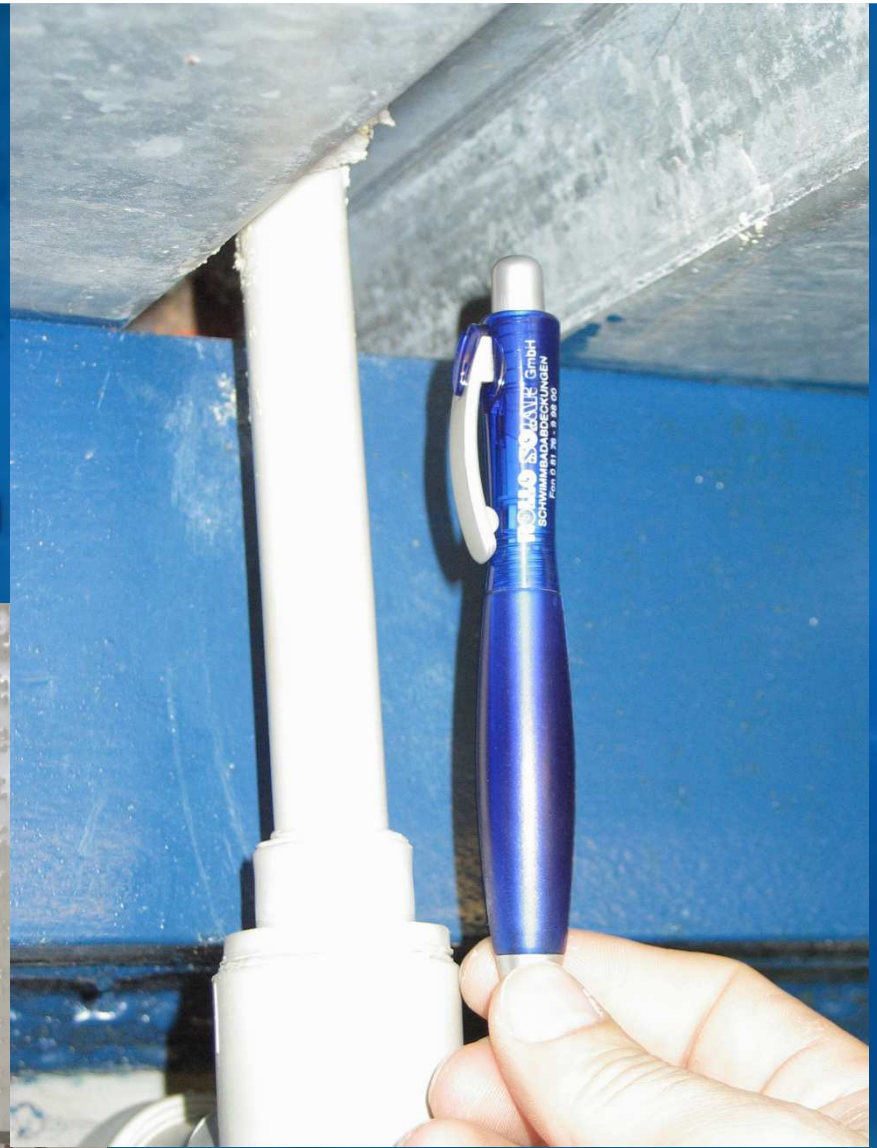

- podceňování projektové přípravy ze strany investora

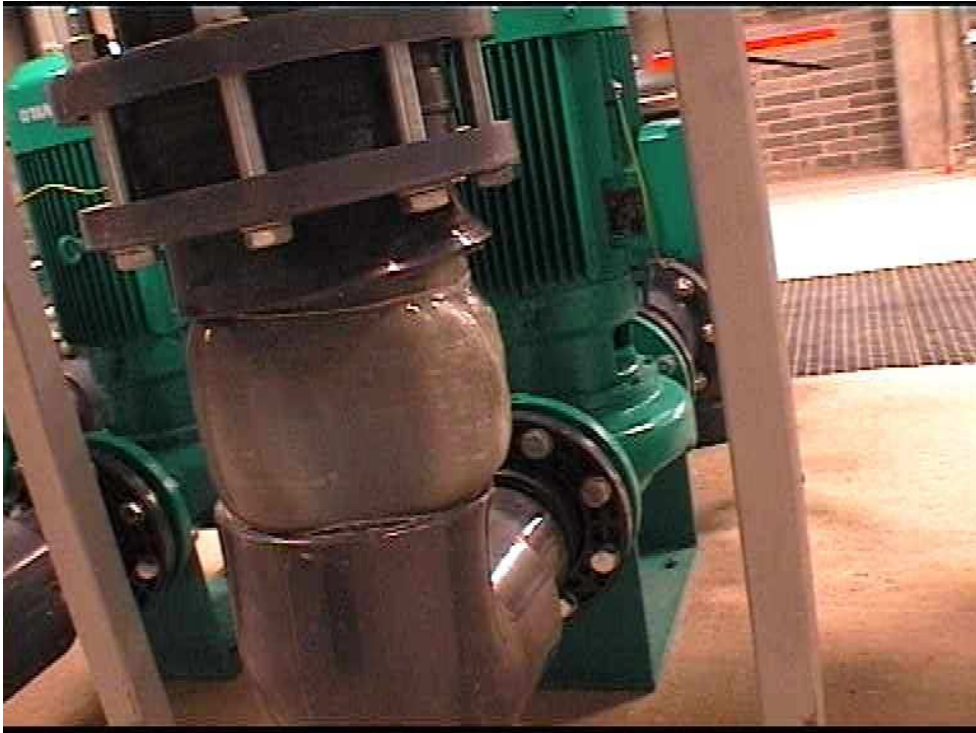

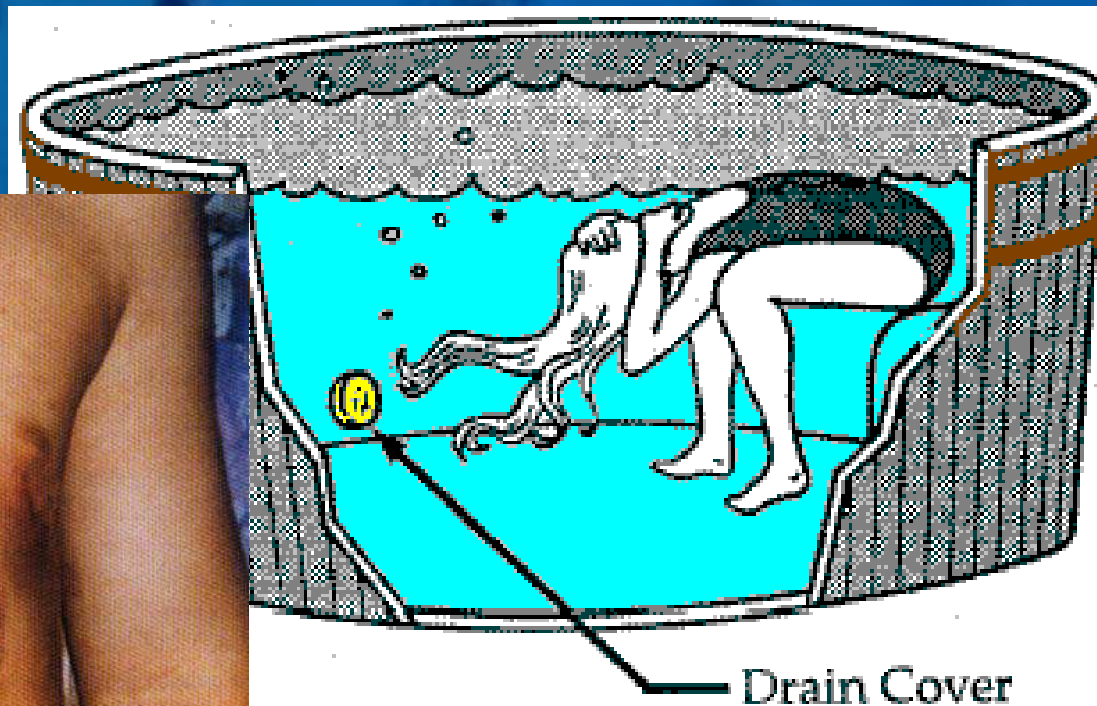
2007 2 23

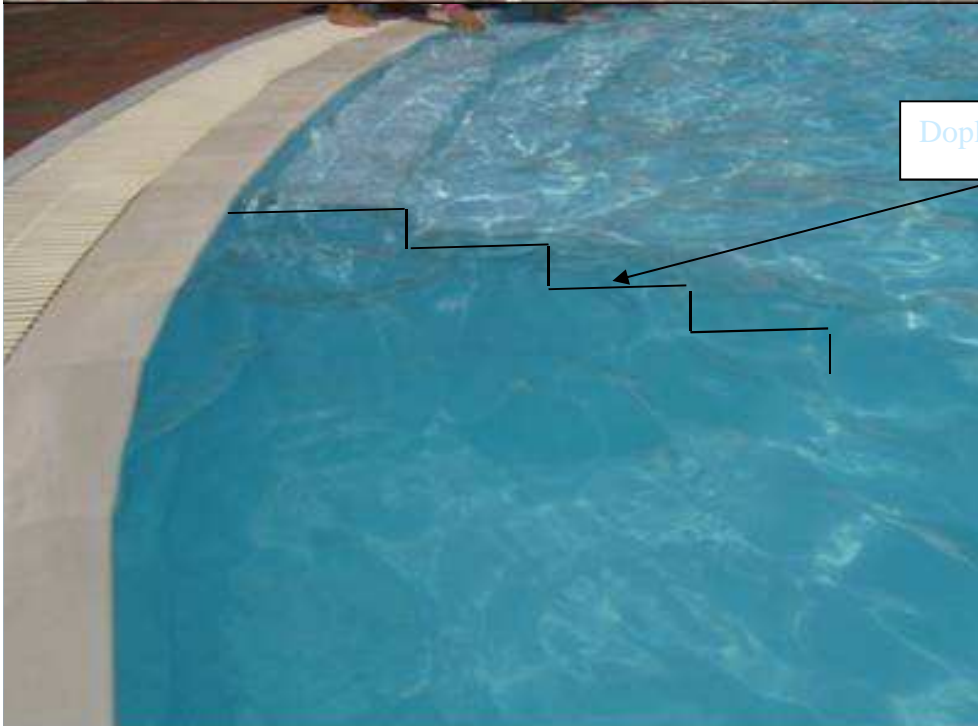
2007 2 23

Návrh špatného sání

Doplňené obrysy schodiště

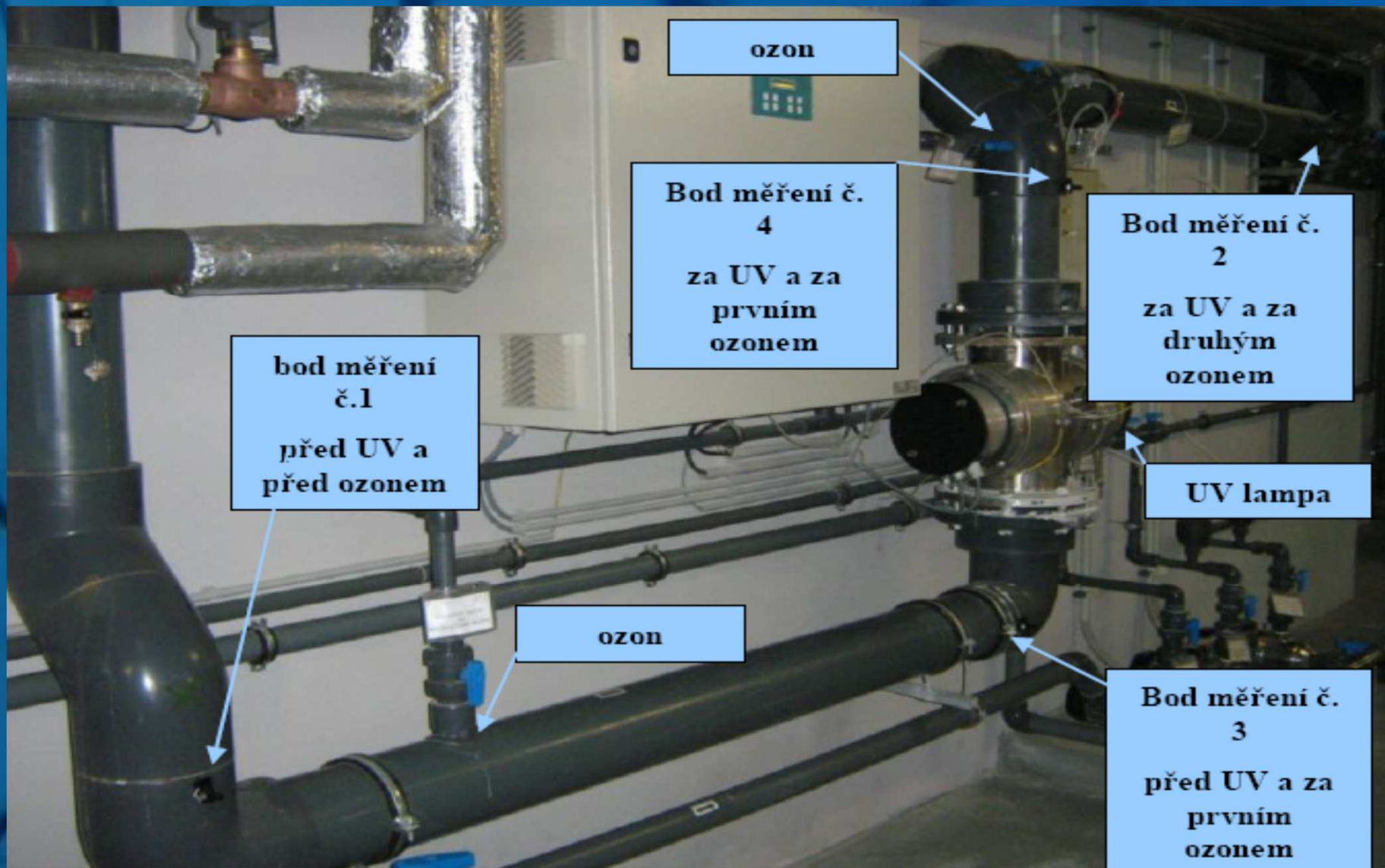

Navrhl jsem
to dobře,
.....!

Bakalářské a diplomové práce

Měření

74

- ❑ Měření probíhalo na několika bazénových provozech různých druhů.
- ❑ Popis měření:
  - Doba měření na 1 provozu – 12 dní (1 úvodní + 11).
  - Sledování a dokumentace změn množství vody v rozmístěných nádobách.

- ❑ Pomůcky:

- 4 nádoby
- Meteostanice + čidlo
- Anemometr

Nádoby

Meteostanice + čidlo

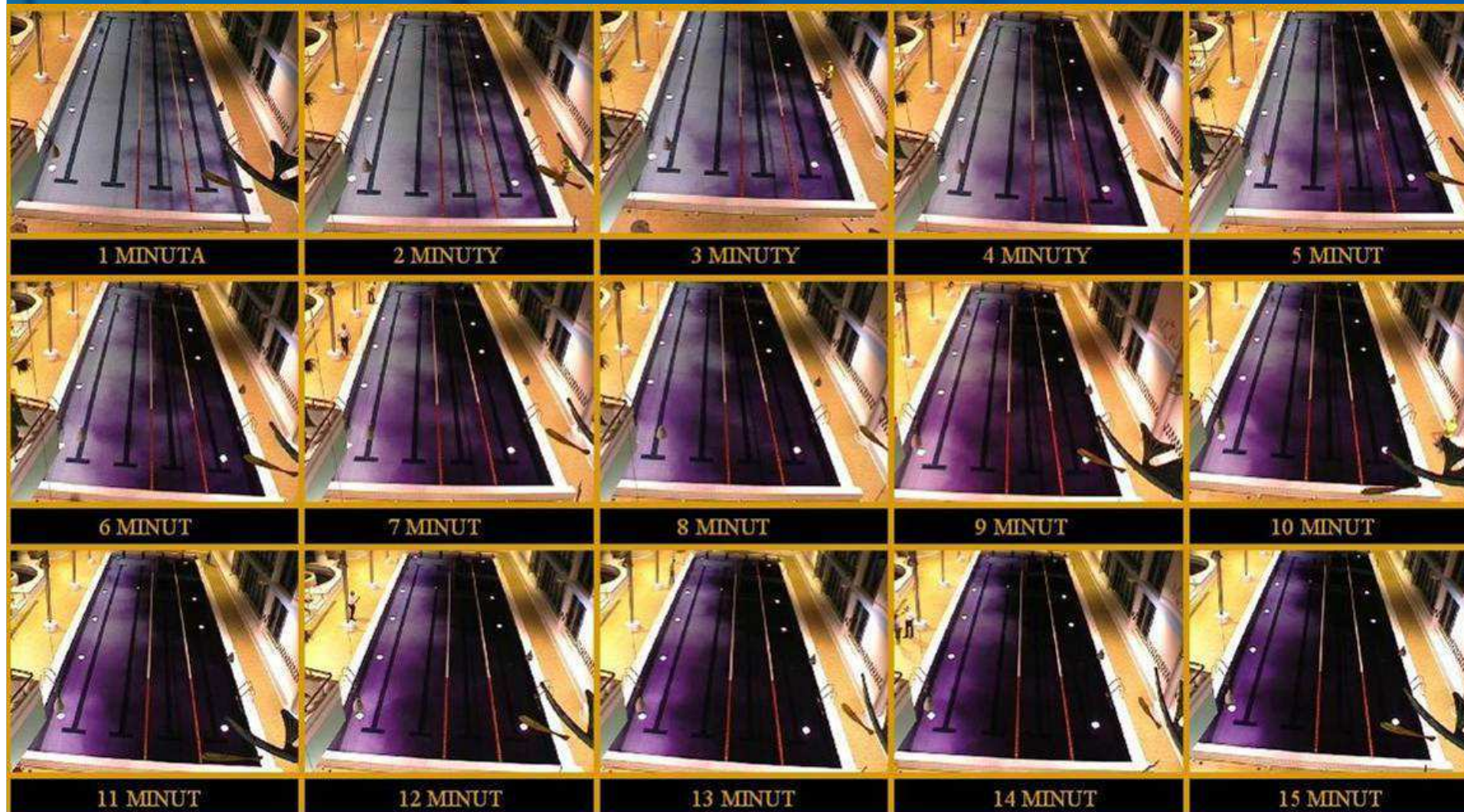
Anemometr

20.17.2009

Praktická zkouška směšování upravené vody s vodou v bazénu

Odchlorování: Thiosíran sodný: 13,3 g, Barvivo: eriochromová čern T: 0,5 g/m³

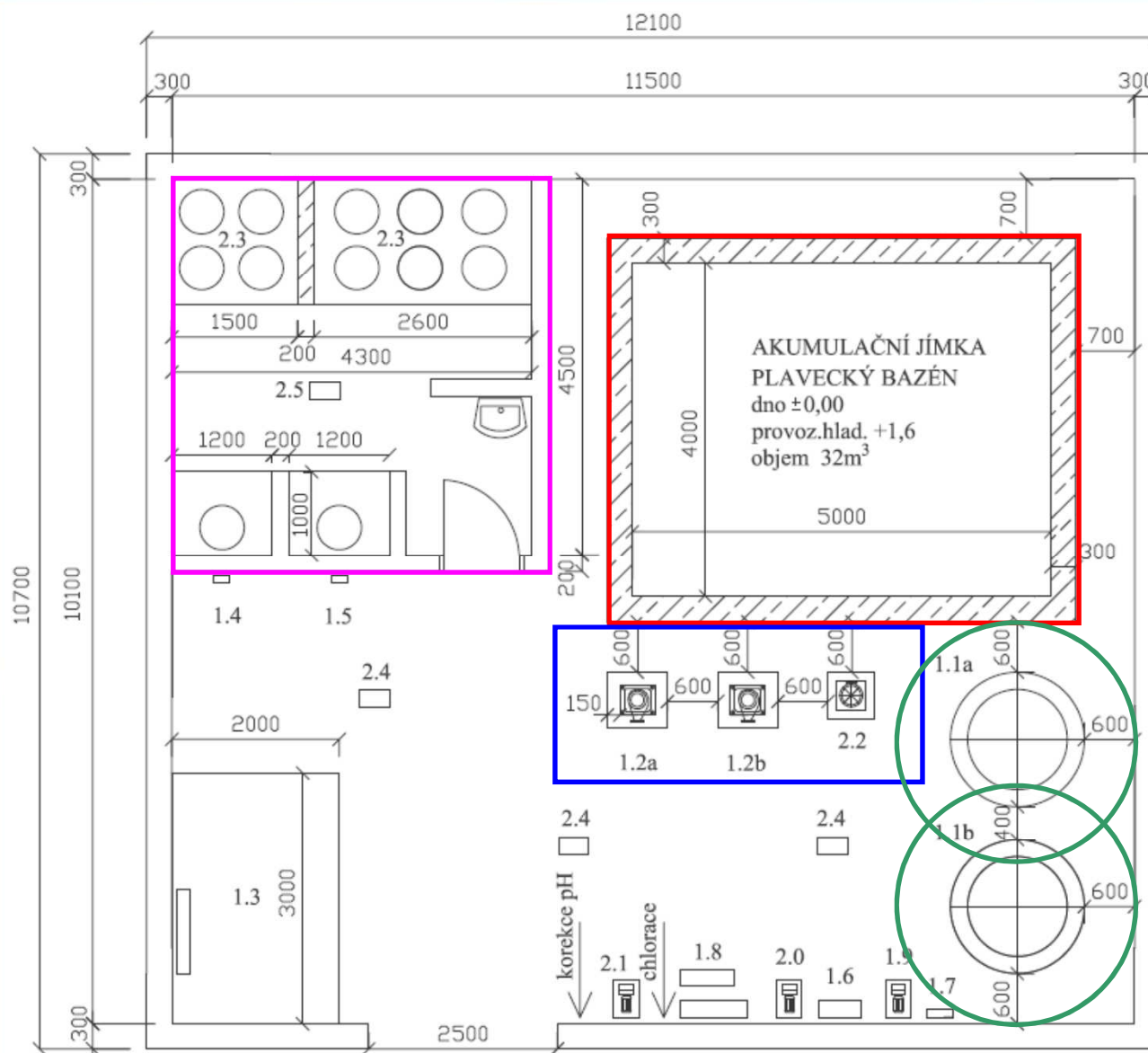
Doba zkoušky: 15 min

Odbarvení ~~neúspěšné~~

Úpravna pro krytý plavecký bazén 25 x 12,5 m

Chlorovna

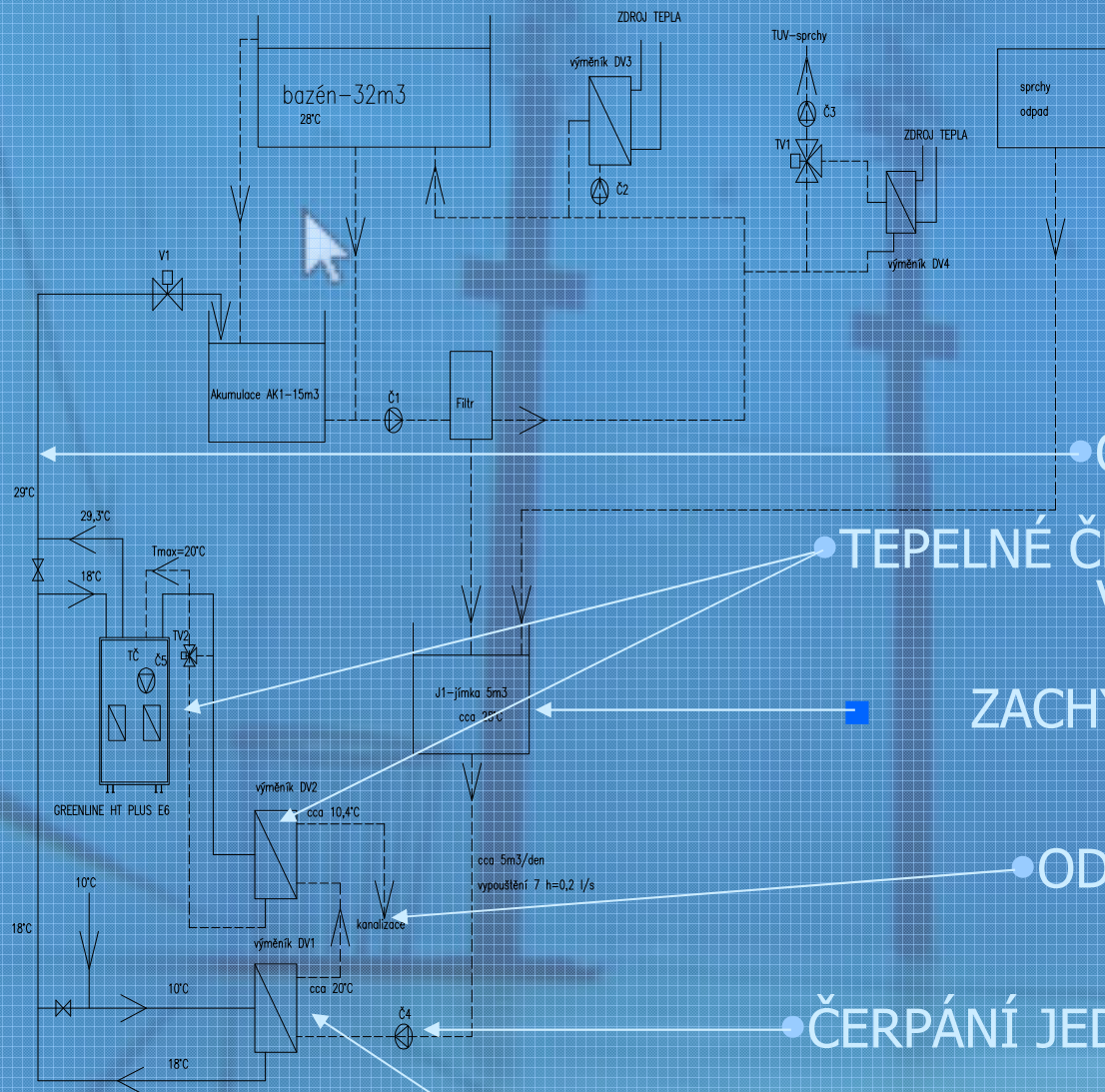
LEGENDA:

PLAVECKÝ BAZÉN

- 1.1a,b Filtrační zařízení z lisovaného sklolaminátu
Ø 1600, Q=2x68 m³/h ovládané pěti pákovými ventily, mocnost náplně 1,2 m
- 1.2a,b Vertikální recirkulační čerpadlo řady FD-V, Q=70 m³/h s předfiltrem
- 1.3 Automatické měřicí, vyhodnocovací a regulační zařízení - pH, Cl a Redox s laboratorním koutem
- 1.4 Dávkovací čerpadlo Beta korektoru pH, včetně PE nádrže
- 1.5 Dávkovací čerpadlo Beta koagulantu, včetně PE nádrže
- 1.6 Ozongenerátor Poolactif 0120
- 1.7 Nerezový tepelný výměník
- 1.8 UV lampa s řídící jednotkou
- 1.9 Zrychlovací čerpadlo temperace
- 2.0 Zrychlovací čerpadlo ozonizace
- 2.1 Zrychlovací čerpadlo chlorace
- 2.2 Dmychadlo pro praní filtru
- 2.3 Sklad bazénové chemie
- 2.4 Kanalizační vpusti
- 2.5 Odpad chemického hospodářství ustíci do odpadní jímky pro bezpečné zneutralizování

Vpracoval : Kamel Černý		
Stavba :	Formát : A3	
KRYTÝ PLAVECKÝ BAZÉN	Stupeň :	DZS
	Datum :	12.2008
Technologické zařízení		Měřítko :
Obsah : PŮDORYS ÚPRAVNY		Č. přílohy :
		1:50
		1

IDEOVÉ SCHÉMA-bazén

• OHŘEV DOPOUŠTĚNÉ VODY

• TEPELNÉ ČERPADLO A TEPELNÝ VÝMĚNÍK

• ZACHYCENÍ ODPADNÍ VODY V AJ

• ODTOK OCHLAZENÉ VODY DO KANALIZACE

• ČERPÁNÍ JEDNOTKY

• TEPELNÝ VÝMĚNÍK

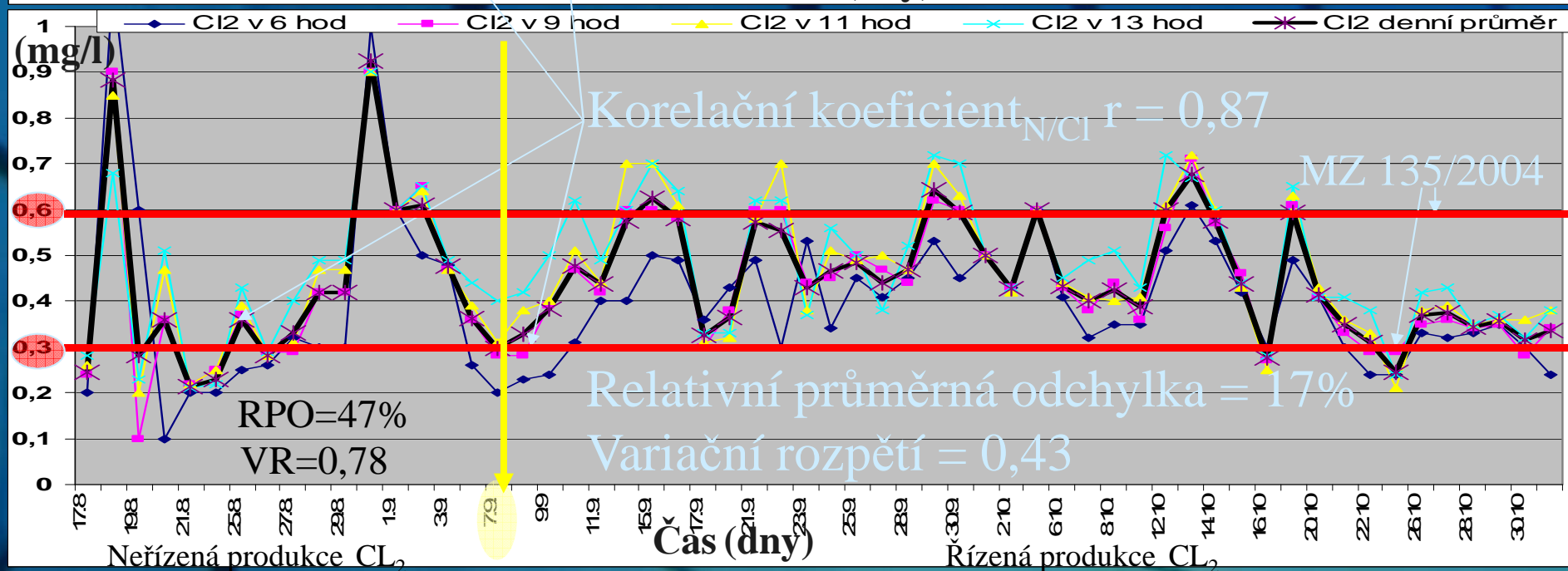
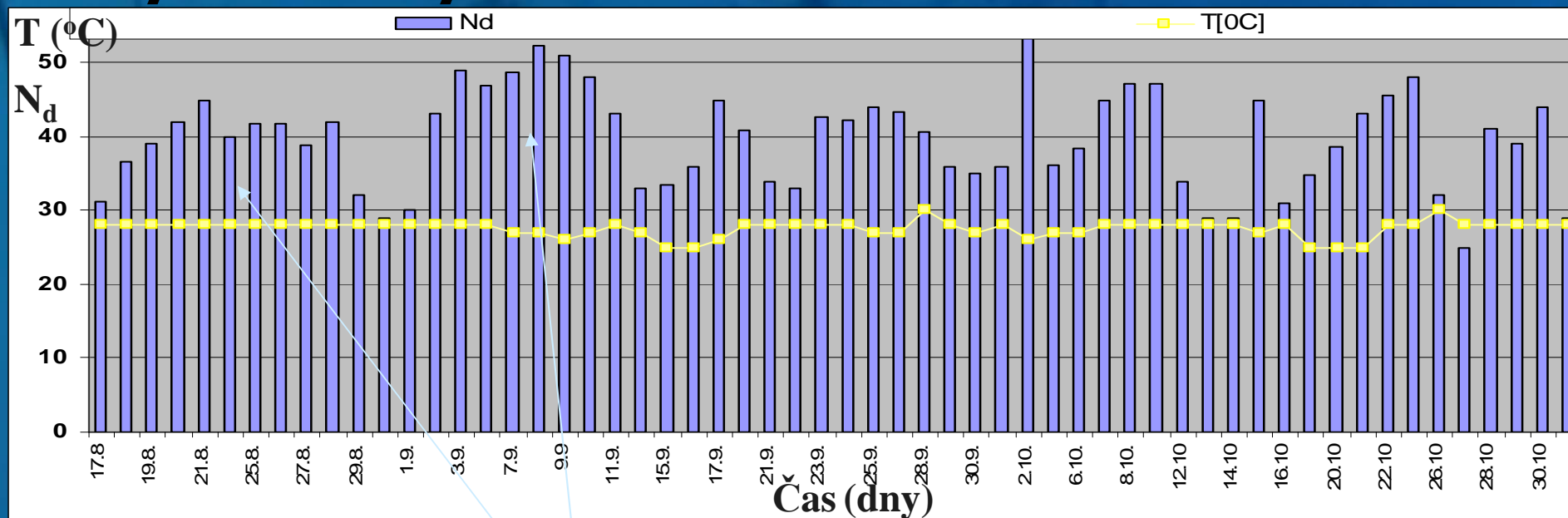
DV1,2.....speciální výměníky
DV3,4.....běžné deskové výměníky

Kontrola průhlednosti vody

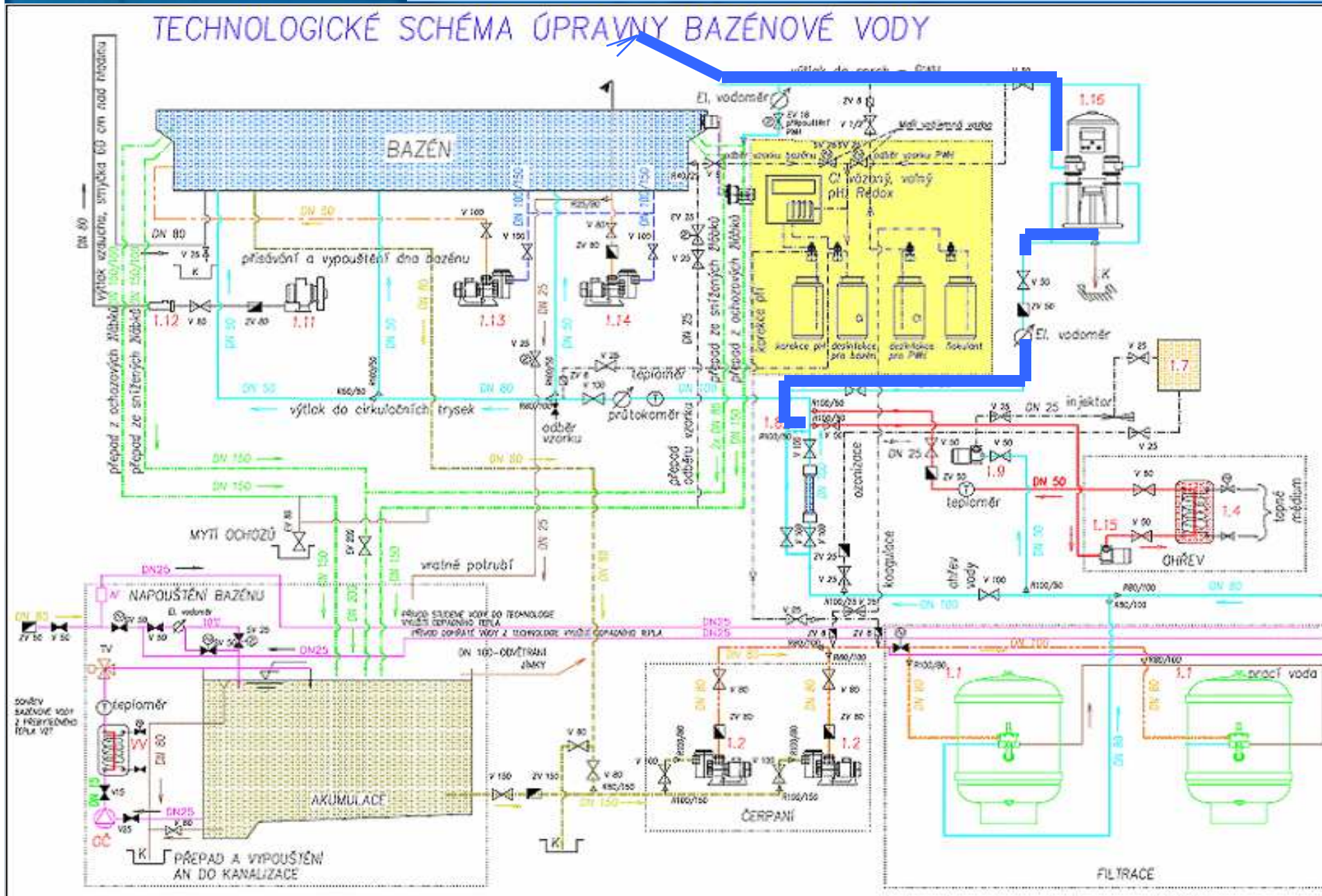
Výsledky-elektrochlorace

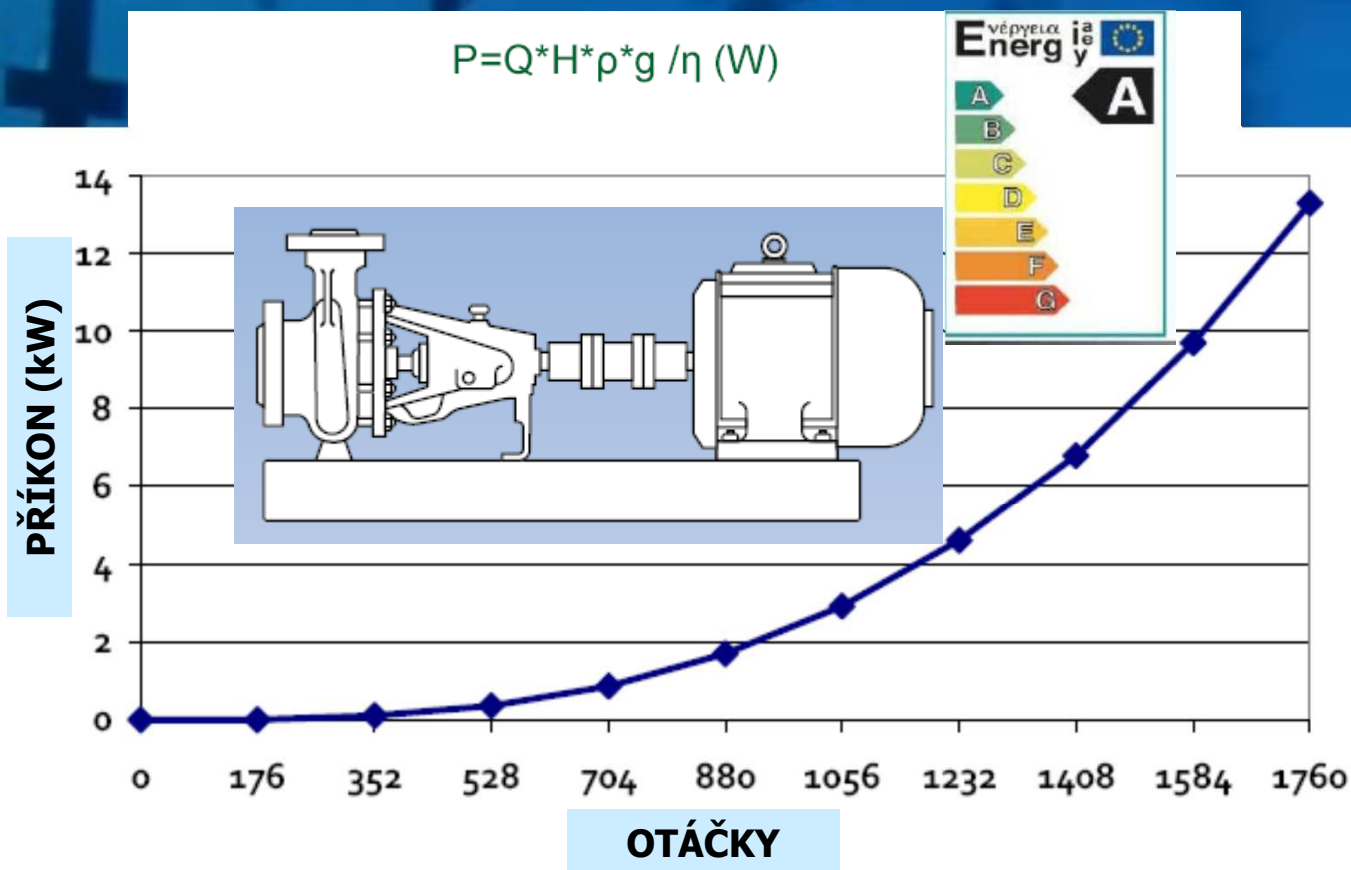
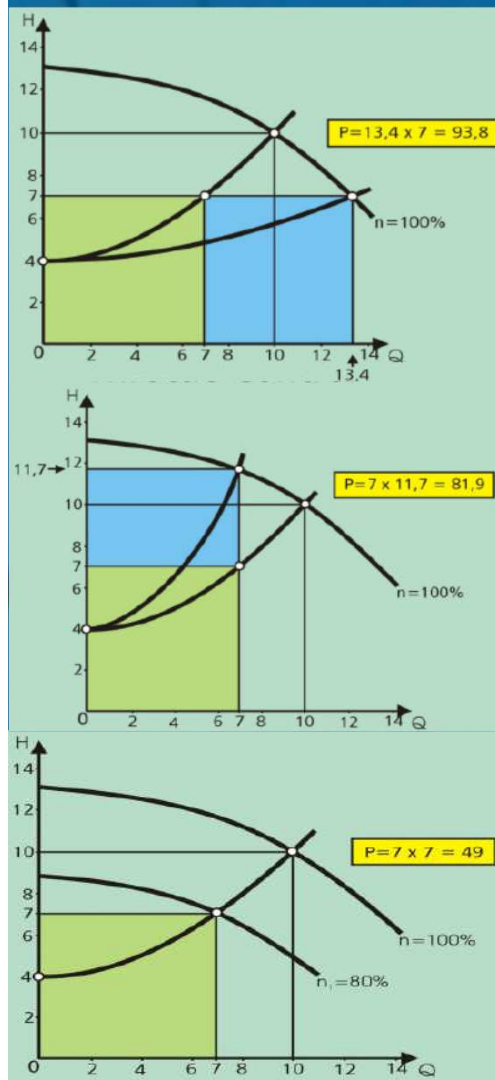
• NAVRH B.VODY DO SPRCH

**40-50l x 500 N=20m3 x 200=4000m3 x26
=104000,-Kč / ROK**

•NÁVRH ČERPADLA A JINÝCH STROJŮ

$$\dot{Z}_{\check{c}} = C_{in} + C_{is} + C_e + C_p + C_o + C_{vy} + C_{li} + \dots$$

**38-51% 8 kW x 24hod=192 kWh x 365=70000kWh
x0,38=26600 kWh x2,60 =69160,-Kč / ROK**

•NÁVRH TRUBNÍCH ROZVODŮ

